

Diktatörler kadınlardan korkar

Kadınlara yönelik planlı ve organize kötülüğün tek amaçlı erkeklerinin direncini kırmak değil. Kadınlara özel bir öfke hali gözden kaçmıyor. Bu öfkenin asıl kaynağı ise dişil iktidarın, kaba kuvvete dayanan eril iktidarı yenme potansiyeli. Fakat her insafsız saldırı kadınlardaki direnme bilincini güçlendiriyor. AKP'liler kadınlara kendi kadınları ile cevap verirken bile eril reflexler gösterip kaba kuvveti kullanıyor.

Sefer Can'ın yorumu 2, 3 ve 4'te

Barbaros J. Kartal yazdı
Alem biliyor!

05

Erman Yalaz yazdı
**Alman gazete ve Deniz Yücel
Erdoğan'ın hangi ayağına bastı?**

07

Veysel Ayhan yazdı
Velayet süreci ve baharın arefesi (5)

15

Adem Yavuz Arslan yazdı
Macera dolu Amerika!

18

Serdar Efeoğlu yazdı
**Jurnalciliğin Tarihçesi: Abdülhamit'in
Hafiyelerinden DİTİB'in İmamlarına**

21

DİKTATÖRLER NEDEN KADINDAN KORKAR?

SEFER CAN

SeferCan@Tr724.com

Fathali M. Moghaddam'ın Diktatörlüğün Psikolojisi insanlığın ortak kaderini anlatır. Toplumların yazılmasına kendi elleriyle katkı yaptıkları bir kader bu. Doğuran şartlar, ona karşı direnişteki benzerlikler ve diktatörün toplum psikolojisini çökertip korku duvarları örmesinin yolları pek değişmiyor. Diktatörler, kaba kuvvetin iktidarını kurar. Onlara yönelen en büyük tehdit ise yumuşak güç. Nutuğa nutukla silaha silahla cevap verebilirler; ancak sanata ve estetiğe karşı savunmasız yakalanırlar. Tabir yerindeyse eril bir iktidardır onlarınki ve dışil tehditlerden çok korkarlar. Arjantin'de Mayo Plaza Anneleri'nde olduğu gibi sarsıcı direniş kadınlardan başlar. Dikta rejimleri de kadınları teslim alabilirlerse toplumu ele geçirmiş olabileceklerini bilirler.

Pek çok baskıcı rejim gibi Türkiye'deki Erdoğan yönetimi de kadınlar üzerine önemli projelere sahip. Açık ceza-

evine dönüşen ülkede bütün iktidar erklerini elinde toplayan Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'a en büyük paniği Gezi olayları yaşatmıştı. Büyükşehirlerde onlarca insanı aynı bombayla öldürebilme gücü sahip PKK ve IŞİD bile aynı tesire ulaşamadı. Gezi, dışil iktidarın eril iktidara karşı en yüksek sesli meydan okumasıydı. 'Kırmızı elbiseli kadın' ve onun yüzüne gaz sıkın kasklı polis durumu özetleyen kareydi ve hiç şüphesiz orada kadın mağrur zaferi, polis ise aciz kalmış yenilgiyi temsil ediyordu. İş çıkırından çıkıp vandallar inisiyatifi ele aldığında eminim Erdoğan derin nefes almıştır.

Diktatörler, kaba kuvvetin iktidarını kurar. Onlara yönelen en büyük tehdit ise yumuşak güç. Nutuğa nutukla silaha silahla cevap verebilirler; ancak sanata ve estetiğe karşı savunmasız yakalanırlar.

Kadını yüceltiyormuş gibi yaparken bile şuuraltındaki korkuları dışı vuruyor Erdoğan. Son vecizesi, "Kadını insan kabul edersek sorunlar çözülür" şeklindeydi. Bir lütf olarak insanlık bahşettiği kadını aşağıladığı konuşmalarından kitap çıkabilir. Aslında en büyük korkusuyla

'bastırma' metodunu kullanarak baş etmeye çabılıyor. 15 Temmuz tuhaf darbe girişiminden sonra çığ gibi büyüyen tutuklama furçasında kadınlara düşen pay bu gözle analizi hak ediyor.

15 Temmuz'la birlikte kadınları hedef alan uygulamaların ilk örneği Hacer Korucu. Kendisi, Zaman gazetesine Erdoğan rejimi tarafından el konulmasından sonra yayın hayatına başlayan Yarına Bakış Gazetesi genel Yayın Yönetmeni Bülent Korucu'nun eşi. Gazeteci eşinin teslim olması için rehin tutulan Hacer Korucu beş çocuk annesi bir ev kadını. Savunmasını üstlenecek avukat bulmakta zorlandığı için Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine sesini duyuramıyor. Yedi aydır tutuklu ve henüz iddianamesi bile yazılmadığından mahkemeye çıkamadı. Hikayesi başta ABD Dışişleri Bakanlığı İnsan Hakları raporu olmak üzere pek çok itibarlı metinde yer aldı. (30 Temmuz 2016 gözaltına alındı. 9 Ağustos'ta tutuklandı.)

Yine bir gazeteci, Cumhuriyet'in Yayın Yönetmeni Can Dünder'in eşi Dilek Dünder da bu öfkeden nasibini alanlardan. Pasaportuna el konuldu ve yurt dışına seyahat edemiyor (3 Eylül 2016). Tek suçu Can Dünder'la evli olmak. İşadamı Faruk Bayındır ve Boydak Holding Yönetim Kurulu üyesi Şükrü Boydak'ın eşleri de kocasının yerine gözaltına alınan çok sayıda kadınlardan. Aliye Boydak, 28 Temmuz'da, Betül Bayındır ise 11 Ekim'de tutuklandı. Kütahya'nın Domaniç ilçesinde 7 aydır tutuklu bulunan B.K.'nin eşi ve biri lise öğrencisi olan iki çocuğu gözaltına alındı (3 Mart 2017). Soruşturmalar parça parça ve

yerel mahkemelerde yapıldığından örneklerin net bir sayısını söylemek mümkün değil.

İkincitür, eşiyile birlikte gözaltına alınanlar. AKFA Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fatih Aktaş ve eşi birlikte gözaltına alındı (16 Ağustos 2016). Holding ülkenin en büyük perakende zincirlerinden birinin de sahibiydi. Burdur Bucak Belediye Başkanı Süleyman Mutlu (25 Ekim 2016), Sinop Atatürk Devlet Hastanesi Başhekimisi Ercan Yarar (17 Şubat 2017), Darende Kaymakamı Ali Türk (16 Şubat 2017), eski Beytüşşebap Kaymakamı Kadir Güntepe (19 Ocak 2017) de eşiyile birlikte gözaltına alınanlardan.

GÖRÜŞTE GÖZALTI!

Toplumdaki korku duvarlarını biraz daha yükseltmek için son başvuru taktik cezaevine görüşe gelen eşleri tutuklamak. Aynı anda ülkenin birçok yerinde başlayan olaylar tesadüf olmadığını, bir plan çerçevesinde ve toplu hareket edildiğini gösteriyor. Kadınları tutuklamak için cezaevine gelmelerini beklemenin sebepleri şunlar olabilir. Birincisi tutuklulara uygulanan tecritte hukuk fazlasıyla aşıldı, daha ileri adımlar atılmıyor. Onun yerine ziyaretçiler korkutularak caydırılmaya çalışılıyor. Böylece tutukluların direnci kırılacak. Delil bulunamaması yüzünden yazılamayan iddianameler yazılacak ve soruşturmaların çökmesi önlenecek. Şüpheliler, tecrit ve yakınlarına yönelen tehditle suçlamaları kabule zorlanıyor. İkinci sebep kolektif cezalandırmayla alakalı. Anneyle beraber babasını görmek üzere gelen çocuklar annesini de bırakıp çıkıyor. Travma bütün aileye en ağır şekilde yaşatılıyor.

Anneyle beraber babasını görmek üzere gelen çocuklar annesini de bırakıp çıkıyor. Travma bütün aileye en ağır şekilde yaşatılıyor.

CHP milletvekili ve insan hakları savunucusu Mahmut Tanal'ın kamuoyu gündemine taşıdığı görüntüler bu amacın işareti gibi. Biri özürlü beş çocuk annesi Nagihan Gökçek, eşini ziyaret maksadıyla gittiği 23 Ocak 2017'de Sincan Cezaevinde tutuklandıktan bir hafta sonra kamuoyu baskısıyla tahliye edildi. Konya Ereğli'de 7 aydır tutuklu bulunan eşi İbrahim Aslan'ı ziyarete giden Nazan Aslan, 16 Şubat 2017 günü gözaltına alındı. Aslan çiftinin birisi 10, diğeri 6 yaşında olmak üzere 2 çocuklarının olduğu öğrenildi. Benzer bir uygulama 14 Şubat 2017 günü yine Ereğli'de de yaşanmıştı. Emekli öğretmen Meryem Yazırlı, eşi ve aynı zamanda

meslektaşı olan Ali Yazırlı'yı tutuklu bulunduğu cezaevine ziyarete gitti. Hakkında adli kontrol kararı bulunan Meryem Yazırlı ziyaret esnasında tutuklandı. Kars'ta kocasını görmek için cezaevine giden A.Y. de tutuklananlar arasında. (24 Ocak 2017)

Afyon'un Dinar ilçesinde farklı bir yol izlendi. Kocasını tutuklu 21 kadına aynı anda (17 Şubat 2017) gözaltı kararı verildi. Bunlardan 10 tanesinin bir yaşının altında çocuğu vardı ve ikisi de 70 yaşının üstündeydi.

POLİSLER DOĞUMHANE KAPISINDA

Antalya'da Fadime G. isimli genç kadın doğum yapmak üzere gittiği hastanede bir günlük bebeği ile gözaltına alınarak karakola götürüldü (31 Ocak 2017). Aynı şekilde Denizli'de sezeryanla doğum yapan Gül T. isimli kadını gözaltına almak için polis doğumhanenin kapısında nöbet tuttu (8 Şubat 2017). Cezaevinde doğum yapanlar ya da kanser tedavisi yarıda kesilerek cezaevine gönderilen örnekler azımsanmayacak sayılara ulaştı. Doğum neredeyse bütün toplumlarda kadının en sempatik ve dokunulmaz görüldüğü hal. 21. yüzyıl Türkiyesinde yok edilen hassasiyetlerden biri de bu.

Kadınlara yönelen planlı ve organize kötülüğün tek amacı erkeklerinin direncini kırmak değil. Kadınlara özel bir öfke hali gözden kaçmıyor. Bu öfkenin asıl kaynağı ise dış iktidarın, kaba kuvvete dayanan eril iktidarı yenme potansiyeli. Fakat her insafsız saldırı kadınlardaki direnme bilincini güçlendiriyor. AKP'liler kadınlara kendi kadınları ile cevap verirken bile eril refleksler gösterip kaba kuvveti kullanıyor. Aylin Nazlıaka'nın Meclis'teki kelepçeli eylemi bunun en somut örneği. Kadın ve aileden sorumlu 'kadın' bakanın Erdoğan'ın "Bir adam gibi ölmek var bir de makam gibi" sözü üzerine sarfettiği "Türk kadını adam gibi ölmesini bilir" cümlesi aynı zihnî arkaplanın yansıması. Erkeklerinin kullandığı cinsiyetçi dili söylemiyorum bile. Hizmet Hareketine karşı şiddetin bütün sınırları altüst ederek devam etmesinin sebebi de bu çıldırmışlık hali. Bütün tahrik ve işkenceye rağmen Hizmet Hareketi şiddete bulaşmıyor. Mücadeleyi Erdoğan'ın zayıf olduğu alanda sürdürmeye devam ettikçe onun dengesi bozuluyor. HDP'nin yönetim kadrosuna öfkesi de bu yüzden. Selahattin Demirtaş saz çalmak yerine silahla poz verseydi, Erdoğan'ı çok mutlu ederdi.

Kadınlara yönelen planlı ve organize kötülüğün tek amacı erkeklerinin direncini kırmak değil. Kadınlara özel bir öfke hali gözden kaçmıyor. Bu öfkenin asıl kaynağı ise dış iktidarın, kaba kuvvete dayanan eril iktidarı yenme potansiyeli.

BARBAROS J. KARTAL

BarbarosKartal@Tr724.com

Allem biliyori

Her seçimde olduğu gibi yine önce düşman oluşturup sonra meydanlarda bu düşmanlara çaka çaka ilerleyen Erdoğan'ın bu seçimdeki vitrini epey geniş. Dışarıda yedi düvele içeride de yedi belaya karşı beka mücadelesi veren AKP'nin, kendi tabanı ve MHP seçmeni için yapmayacağı manevra yok. Gerçeklik ile ilgisi olması önemli değil çünkü geniş kitlelere ulaşan muhalif bir medya kuruluşu bırakmadılar. Muhalefet partileri Erdoğan'ın çizdiği alanda oyun oynuyorlar. Bu seçim imdatlarına Almanya yetişti. Alman kökenli gazeteciyi içeriye atarak bir asist yapan AKP, atılan golleri mağduriyet puanına çevirme derdinde.

Şimdi, "Almanya'ya giderim almazlarsa dünyayı ayağa kaldırım" tarzı tribüne oynamaları geçmiş örneklerle inceleyelim bakalım dünyayı nasıl ayağa kaldırmışız.

İSRAİL'E KARŞI DÜNYA AYAKTA, ERDOĞAN OTURUYOR

İslamcıların amentüsü ile başlayalım. Erdoğan, İsrail'e yaptığı 'one minute' çıkışı ile büyük bir sükse ile yurda dönmüş, İslam dünyasında da bir kahraman olmuştu. Sonra ne mi oldu? Önce Mavi Marmara gemisine uluslararası sularda saldırdılar ve yolcuları öldürdüler. Karşılığında somut hiçbir şey yapmadık. Özür yerine üzüntü bildirdiler. Mavi Marmara davasından vazgeçtik. Toplu bir para karşılığında bir anlaşma imzalandı. Türkiye neredeyse bütün iddialarından vazgeçti. Gazze'ye ambargo kalkmadığı gibi şu an İsrail kutsal yerlerde ezan yasağı dahil çok daha ileri hamleler yapıyor, istediği zaman Gazze'yi vuruyor.

Bütün dünya yeni yerleşim yerlerine karşı sesini çıkarırken Erdoğan uzun bir süredir İsrail'e karşı sessiz. En son ABD ziyaretinde Yahudi işadamları ile bir araya gelmişti. İslamcıların dünyayı yöneten 'siyonistler' olarak adlandırdığı kişilerle. Mesele bir araya gelmesi değil tabii ki, buradaki İslamcı ikiyüzlülüğünü görmek lazım. Kuzey Irak petrolünün Erdoğan ailesi üzerinden İsrail'e ulaştığını da bir yere not edelim.

BİR RUS UÇAĞI VARDI, N'OLDU ONA?

Süper güç Rusya ile devam. Malum düşürülen Rus uçağı sonrası "emri ben verdim, hayır ben verdim" tartışmasına girerek dik duruşta yarışan devlet ricali, Rusya'nın Türkiye'ye dört koldan ambargo koyması, turistlerin gelişini engellemesi ve uluslararası arenada tam saha press yapması sonrası yelkenleri indirmişti. 'Gerekirse yine düşürürüz'le başlayıp özür ve tazminat teklifleri ile ilerleyen dik duruşumuz Putin'in sarayında sonlandı.

Ruslar uçaklarının düşürülüşünün yıl dönümünde karadaki askerlerimize uçakla saldırdı. Bu olayın üstü örtüldü. Numan Kurtulmuş'un 'elimizde bütün deliller var' dediği olayla ilgili olarak bir daha hiç açıklama yapılmadı. Kimse de bir daha sormadı. Bir pilotu için dünyayı ayağa kaldıran Rusya'ya karşılık askerlerimiz öldüğü ile kaldı. Yakın zamanda Ruslar yanlış koordinat verdiniz diyerek bir kez daha askerlerimizi hedef aldı. Çok sayıda şehit verdik ancak sesimizi çıkaramıyoruz. Suikasta kurban giden büyükelçi olayında anlatılan senaryolara da pek inanmışa benzemiyorlar.

TRUMP'IN MÜSLÜMAN YASAĞINI DUYDUNUZ MU?

Anketlerde Hillary ezici çoğunlukla önde gittiğinde büyük bir öngörü ile Erdoğan, Trump'ın İslam karşıtı sözlerine tepki göstermişti. Hatta bir AVM'den adının silinmesi için Doğan Grubu'na çağrı bile yapmıştı. Kader bu ya, seçimi Trump kazandı. Göreve gelir gelmez bazı İslam ülkelerine giriş yasağı koydu. "Halife-i ruy-i zemin" ağzını açıp tek söz söylemedi. Halkının büyük bir bölümü ateist olan İsveç'in dışişleri bakanı Amerikan büyükelçisini makamına çağırdı, eğer Müslüman kökenli İsveç vatandaşları engellenirse büyük kriz çıkacağını söyledi ama bizim İslamcı hükümetimiz lâl oldu.

Fethullah Gülen'in iadesi için çıkartılan sesleri de 'bize hiçbir ciddi kanıt ve dosya ulaşmadı' diyerek kestiler. Bize rağmen terör örgütü kabul ettiğimiz PYD'yi desteklemeye devam ediyorlar. Demeç ötesine geçmeyen bir dünyayı ayağa kaldırmışlığımız burada da var.

EY IRAK, EY İRAN, EY SURIYE, EY MISIR...

Komşumuz Irak. Başika kampı ile ortaya çıkan gerilimde Erdoğan, Irak cumhurbaşkanı İbadi'ye adeti olduğu üzere hakaretler etmiş "Sen benim muhatabım değilsin, benim seviyemde değilsin" demişti. Manchester Üniversitesi'nde mühendislik eğitimi alan İbadi, Erdoğan'a melen 'sakin ol şampiyon' demişti. Başbakan Binali Yıldırım'ın Bağdat ziyaretinde Türkiye'nin, Başika'nın bir Irak kampı olduğunu kabul ettiğini zapta geçirdiler. Daha başbakan dönmeden Türkiye'nin yakında çekileceğini açıkladılar.

İkinci evimiz İran. İran'ın parasını aklarken güzel giden işler İran'daki yönetimini değişmesi ve İran'ın dünyaya entegre olması ile bozuldu. İran paralarını istedi. Ailesi ile ilgili konularda aşırı hassas olan Cumhurbaşkanımızın ailesine en ağır hakaretleri yaptılar. Birkaç söz dışında bir şey duymadık. Nedense Saray'a yakın bürokratik kesim iş İran'a dayanınca bir anda lâl kesiliyor. İran hala parasını geri istiyor.

Ve Suriye... Ey Esed diye yeri göğü inletmiştik. Esed'e söylenen sözlerden kitap olur. Şimdi eski politikanın bütün günahı Davutoğlu'na ihale edilip Suriye rejimi ile dolaylı temaslardayız. Askerlerimizin temizlediği yerlerin bir kısmına

Suriye ordusu yerleşti. Gitsin de nasıl giderse gitsin dediğimiz diktatör Esed yerinde kalıyor. Belki de başka diktatörlerin gidişini görecek.

Mısır'da Mursi'nin indirilişinde yeri göğü inletmiş Rabia işareti neredeyse milli sembolümüz olmuştu. Şimdi Rabia'nın adını ağza alan yok. Ekranlardaki gözyaşı geçen seçimlerde kaldı. Mursi yargılanırken kimsenin gıkı çıkmadı. Özellikle Suudi Arabistan'ın Sisi'ye verdiği destek yüzünden bizimkiler ağızlarını açamıyor. Bütün dünyaya meydan okuyan Erdoğan, Mısır'ı da İsrail gibi görmezden geliyor.

DİRİ DİRİ YAKILAN ASKERLERİMİZE NE OLDU?

İŞİD, askerlerimizi diri diri yaktığını iddia eden videolar yayınlıyor. Askerlerin akıbeti ile ilgili bir kelime eden yok. 15 Temmuz şehitleri diye her gün ekranlarda destanlar yazılıyor ancak hunharca katledilen askerlerimiz ile ilgili bir tek soru soracak cesarete kimse yok.

Yunanistan haklı olarak işkencenin, kötü muamelenin olduğu, idam cezasını getirmekle tehdit eden bir ülkeye kendisine sığınan kişileri vermiyor. Karşılığında askeri erkan Kardak'a hava almaya gidiyor, Genelkurmay Başkanı'nın içinde bulunduğu geminin önünü bir Yunan sahil güvenlik teknesi kesiyor.

Mültecileri salarız tehdidinden de artık AB çok sıkıldı. Gecekondu çatısına çıkmış "Gelirseniz çocuğumu keserim" diye tehdit eden adama karşı öfkeli. Verdikleri tavizler kendi kamu-

Bütün dünyaya meydan okuyan Erdoğan, Mısır'ı da İsrail gibi görmezden geliyor.

oylarında sorgulanmaya başladı. Zavallı insanlara mitinglerde ensar deyip yeri geldiğinde en acımasız muamele yapılıyor.

Neticede dünya dünyayı nasıl ayağa kaldırıp sonra yerimize oturduğumuzu görüyor. Diktatörlerle çalışma tecrübeleri var. İşlerini yaptığı sürece söylemlerini pek dikkate almıyorlar. Meydanlarda salladığı ülkelerin, Türkiye'den aldıkları ihaleleri listelerseniz ne demek istediğimi anlarsınız. Ama her diktatörün de bir kullanım süresi oluyor tabii ki.

ERMAN YALAZ

ErmanYalaz@Tr724.com

ALMAN GAZETE VE DENİZ YÜCEL ERDOĞAN'IN HANGİ AYAĞINA BASTI?

Alman Die Welt gazetesi muhabiri ve yazarı Deniz Yücel'in 27 Şubat'ta tutuklanmasından sonra Almanya-Türkiye arasında yükselen politik gerilim sürüyor. İki Türk bakanının siyasi propaganda için Almanya'daki gurbetçilere vermek istedikleri konferanslar iptal edildi. Haftasonu topa giren Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan bir kaç gündür Almanya'yı tehdit ediyor. AKP ve Erdoğan, anketlerin Türkiye'de hayırcıların ibresinden yana çıktığı, 16 Nisan referandumunu toplumun rejim değişikliği ve tek adam iktidarı oylaması olarak algıladığı gerçeklerinden rahatsız olduğu dönemde dış düşman ihtiyacını AB ve Almanya tartışmaları üzerinden karşılamaya başladı. Dün bu tartışma ve ekibe Ergenekon sanığı ve mafya dünyasının ünlü siması Sedat Peker katıldı. Üç dakikalık video ile Avrupa'da Gezi'den beter olay ve eylemler yapabilecekleri tehdidinde bulundu. Türkiye'de gündem tartışmaları hep bir polemik üzerinden sürüp gittiğinden, bilgilerin tartışılması ve gerçekte ne yaşandığı hep üstün körü yazılıp çizilir. Bu kez de öyle oldu.

AKP ve Erdoğan, dış düşman ihtiyacını AB ve Almanya tartışmaları üzerinden karşılamaya başladı.

Gazetecilik mesleğinin sembol sorusu 5N 1K üzerinden olayları tekrar gözden geçirmekte fayda var diyerek, Die Welt ve Deniz Yücel'in Erdoğan'ın hangi ayağına bastığını irdelemek istiyorum. Ne, Nerede, Ne Zaman, Nasıl, Kim tarafından yapıldı? Başlayalım.

BAMTELİNE BASAN İŞLERDE ONUN VE GAZETESİNİN İMZASI VAR

14 Şubat günü Deniz Yücel gözaltına alındı. On dört gün emniyette gözaltında tutuldu ve savcılığa sevk edildi. 27 Şubat günü haberleriyle 'terör örgütü propagandası yaptığı, halkı kin ve düşmanlığa tahrik ettiği' iddiasıyla tutuklandı. İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği'nin tutuklama kararında Cemil Bayık ile 2015'te yaptığı röportaj, Redhack grubu ile bağlantılı olup olmadığı, Cizre'de bodrum baskınında TSK'yı aşağılayan haberler yaptığı, darbeden sorumlu tutulsa da Fethullah Gülen ile darbecilerin somut bağının olmadığı (18 Temmuz 2016) yazıları, zikredilen haliyle savcılık sorgusu ve tutuklama gerekçelerinin içinde yer aldı.

Peki, gazeteci Deniz Yücel ile Alman Die Welt gazetesi nasıl hedef haline geldi ve son 1 yıldır hangi haberleri yaptı, nasıl gündem belirledi? Deniz Yücel, diğer birçok Avrupa gazetesi ve haber ajansının muhabir, temsilci ve yazarı gibi İstanbul merkezli çalışıyordu. Hem Alman hem Türk vatandaşı olması nedeniyle Türkiye’de yaşanan her konuya en hızlı vakıf olan gazetecilerden biriydi. Sahadaydı. Die Welt gazetesinde, çoğunda katkı sağladığı veya bizzat kaleme aldığı onlarca haberi, analizi yayınlandı. Yücel ve Alman gazetesi hangi gündemleri belirlemişti peki?

VALİYİ KIZDIRAN İŞİD SORULARI VE İLK GÖZALTI

Deniz Yücel, yaklaşık 1.5 yıl önce 16 Haziran 2015’te Şanlıurfa Valisi İzzettin Küçük’ün talimatıyla gözaltına alınan 4 gazeteciden biriydi. Tel Abyad’da ve Akçakale’de IŞİD militanlarının bulunduğu; bölge halkının tedirgin olduğu sorusu yöneltilmişti valiye. Orada bulunan 4 gazeteci apar topar valinin talimatıyla gözaltına alınmıştı. Yücel, Twitter’den Die Welt hesabını da mention’layarak paylaştığı mesajlarda, “Dört gazeteciyle birlikte gözaltına alındım... Basın toplantısında Urfa Valisi’ne hoşuna gitmeyen bir soru sordum” demişti. Daha sonra serbest bırakılmıştı.

TÜRKİYE’DE SİVİLLER ÖLDÜRÜLÜYOR, BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ YOK

Deniz Yücel, 8 Şubat 2016’da Ankara’da Alman Başbakan Angela Merkel ve dönemin başbakanı Ahmet Davutoğlu’na basın ve ifade özgürlüğünde Türkiye’nin 195. sıraya gerilediğini, Güneydoğu’daki operasyonlarda sivillerin de öldüğünü hatırlatan soruları soran isimdi. Sorular sadece Davutoğlu’nu değil, Merkel’in Gezi olaylarından sonraki tavır değişikliğini ve yanlış politikalarını da eleştiriyordu. Davutoğlu, soru değil üçüncü bir basın açıklaması oldu dese de, Alman ve Türk hükümetinin yanlışlarını tek tek sıralamıştı Yücel.

MİT SUİKASTLERİNİN VE 6 BİN MİT MUHBİRİNİN DEŞİFRESİ

Die Welt’in gündem belirleyen haberleri 15 Temmuz’dan sonra da sürdü. Örneğin Ağustos 2016’da yayınlanan Avrupa’daki MİT muhbirleri haberleri. 30 Ağustos’da Yunan Proto Thema gazetesi eski CIA ajanlarına dayanarak MİT’in,

kaçak askerleri F.Ö’cü diye dünyanın dört bir yanında yakalamak için suikast emri verildiği haberini yayınlamıştı. Asıl dikkat çeken iki haber bir hafta önce Almanya’dan gelmişti. Die Welt’in haberiyle, MİT’in Almanya’daki istihbarat görevlileri ve sayıları 6 bini bulan “muhbirleri” ile, Türkiye kökenli Almanları izlediği ve baskı altında tuttuğu iddiaları ilk kez gün yüzüne çıkmıştı. Gazeteye konuşan Alman Yeşiller Partisi’nin güvenlik ve istihbarat konularında uzman milletvekili Hans-Christian Ströbele, konuyu Alman Federal Meclisi Parlamento Kontrol Komitesi’ne taşıyacağını belirtmiş ve yaz tatili dönüşünde bu sözünü yerine getirmişti. Yine Der Spiegel’de yayınlanan MİT’in Fransa’daki 3 PKK’lı kadının infazından sorumlu olduğu haberi gündem belirledi. (Fransa’nın başkenti Paris’te 9 Ocak 2013 tarihinde PKK üyesi Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Söylemez’in öldürülmesinde Türk istihbarat örgütünün rol aldığı ortaya çıktı.)

‘DER PUTSCHİST, DARBECİ!’

15 Temmuz darbesinden sonra somut hiçbir delil bulunmamasına karşın, yüz binlerce kişinin gözaltına alınıp, on binlerce kişinin tutuklandığı dönem başlamıştı. 6 Kasım 2016’da Die Welt gündem belirleyen bir habere daha imza attı. Gazetenin Pazar günü yayınlanan Welt am Sonntag ekinin kapağı, Erdoğan fotoğrafı ile birlikte ‘Der Putschist’ yani Darbeci başlığıyla yayınlanmıştı. Analizde Erdoğan’ın darbeyi Allah’ın bir lütfu deyip muhalifleri susturma aracı olarak kullanmaya başladığı irdeleniyordu.

6 Kasım 2016’da Die Welt gündem belirleyen bir habere imza atarak, Pazar ekinin kapağında Erdoğan fotoğrafı ile birlikte ‘Der Putschist’, yani Darbeci başlığını kullanmıştı.

Alman Bakan ve politikacıların Türkiye’de özellikle ifade ve basın özgürlüğünün ortadan kalktığı eleştirileri yine aynı gazetede yer bulacaktı. Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütünün gazetecilere vize verilmesi baskılarına ilk cevap Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Michael Roth’tan

gelmişti. Die Welt'e konuşan Roth, gazeteci ve baskı altındaki muhaliflere insani vize ve iltica konusunda yardımcı olunacağı demecini verdi.

'CASUS İMAMLAR' DOSYASI ALMANYA VE AVRUPA'YA MAL OLDU

Asıl gündem yapan gazetecilik olayları ise Aralık 2016'da yapılan 'casus imamlar' haberleri oldu. Cumhuriyet gazetesinden Mahmut İlcalı imzasıyla TBMM 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonu'ndaki raporlarda Diyanet eliyle 38 ülkede 50'ye yakın raporla Türk vatandaşları hakkında istihbarat yapan din görevlileri olduğu haberi yayınlandı. İddiaları yakın takibe alan Die Welt ve Deniz Yücel ise konuyu önce Almanya sonra bütün Avrupa ve dünyaya mal etti. Seri haber ve analizler Diyanet İşleri Türk İslam Birliği'ne (DİTİB) bağlı imamların Hizmet Hareketi'ne yakın isimleri fişlediği, casusluk faaliyetinde buldukları, MİT'e bilgi aktardıkları iddiaları gündem oldu. Almanya'nın yanısıra Hollanda, Belçika ve Norveç başta olmak üzere AB ülkeleri doğrudan konuyu takibe aldı. Die Welt'in belgeleriyle konuyu gündem yapmasıyla Hollanda'da tartışma büyüdü. 17 Aralık'ta De Telegraf gazetesi Türkiye'nin Lahey Büyükelçiliği Din İşleri Ataşesi Yusuf Acar'ın TBMM komisyonuna gönderdiği raporu gündem yaptı. Muhalefetin bastırmasıyla Acar hakkında kısa sürede sınır dışı kararı alındı.

DİTİB ve DİYANET'E SUÇ ÜSTÜ

Ocak 2017'de gerek Diyanet ve DİTİB'in gerekse Türk Dışişleri Bakanlığı'nın 'hataydı' deyip kapatmaya çalıştığı konu derinleşti. 12 Şubat'ta Almanya iç istihbarat servisinin DİTİB'e bağlı 13 imamın Almanya'da casusluk yaptığını delilleriyle tespit ettiği haberleri, Alman basınının birinci gündem maddesi oldu. Anayasayı Koruma Teşkilatı Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti Başkanı Burkhard Freier, 33 şahıs ve 11 eğitim kuruluşunun imamlar tarafından Diyanet İşleri Başkanlığı'na ihbar edildiğini söyledi. Düsseldorf'ta Eyalet Meclisi İç Komisyonu'na bilgi veren Burkhard Freier, casusluk yapan en az 13 imamın olduğunu duyurdu. Rheinland-Pfalz eyaletindeki üç cami cemaatinden de imamların bilgi topladığı ortaya çıktı. Köln, Düsseldorf ve Münih Konsolosluklarındaki din hizmetleri ataşeleri Diyanet İşleri'ne rapor göndermişti. Bu bilgilere göre,

casusluk faaliyetleri ateşeler ve imamlar eliyle yönlendiriliyordu.

DENİZ YÜCEL'E OPERASYON VE ERDOĞAN'IN YUMUŞAK KARNI

14 Şubat tarihinde, casus imamlar haberlerinin AB ve Almanya gündemini belirlediği, tabiri caiz ise Türkiye'nin suçüstü yakalandığı olayların tam göbeğinde, Die Welt yazarı Deniz Yücel gözaltına alındı. 15 Şubat'ta Almanya'da casus imamların evlerine baskın yapılacaktı. 27 Şubat'ta ise Deniz Yücel tutuklandı.

Bugün Türk siyasilerin Almanya'daki seçim konuşmaları yapılsın yapılmasına indirgenen sürecin içinde, gazetecilik adına yaşanan önemli kilometre taşları böyleydi. Tıpkı Can Dündar ve Erdem Gül'ün MİT Tırları haberlerinde olduğu gibi uzun süre sessizliğini koruyan Erdoğan'ın, Deniz Yücel ile ilgili çıkışları da çok keskin cümlelerle oldu. Dündar'a 'bedelini ödeyecek' diyen Erdoğan, Yücel'e 'terörist' 'casus' deme noktasına gelivermişti. Yapılan 'FreeDeniz' kampanyalarına rağmen Avrupalı bir gazeteci Türkiye'de tutuklandı. Sonra iş miting tartışmasına döndü. Aslında bu ısrarlı haber takipleri ve tartışmalar neticesinde uluslararası suç olabilecek iddialar konusunda Türkiye Avrupa'da suçüstü yakalandı.

Evet Erdoğan bugün mitingler üzerinden 'AB ve Almanya'yı yeni düşman' ilan ederek konuyu oya tevil etmeye çalışıyor, bu doğru. Ancak AB'nin ikircikli tavırlarına rağmen, Avrupa ve batı dünyasının ifade ve basın hürriyetlerine yönelik hassasiyetlerini Erdoğan ve AKP'nin siyasi söylem olarak kullanmasına bakarak değerlendirmek bu yüzden doğru değil. Deniz Yücel'in gazeteciliği de tutuklanması da AB ülkeleri ve Türkiye'de bir şeylerin değişmeye başladığının işareti.

Sonuç olarak Türkiye'nin unuttuğu, ancak dünyada adına gazetecilik denilen bir meslek var. Deniz Yücel ve Die Welt gazetecilik yapmıştı. Bedelini Erdoğan ve hakimlerinin hedefi haline gelerek ödemek zorunda kaldı. Acı olan şey ise, hapsedeki diğer 190 gazeteci gibi gerçeklerin peşinde koşan bir Alman gazeteciyi bile tutuklayan bir Türkiye fotoğrafı var hala karşımızda.

**15 Şubat'ta
Almanya'da
casus imamların
evlerine baskın
yapılacaktı.
Deniz Yücel 14
Şubat'ta gözaltına
alındı. 27 Şubat'ta
ise tutuklandı.**

ERHAN BAŞYURT

ErhanBasyurt@Tr724.com

'Hayır' diyenler, bölücü, darbeci, terörist mi?

AKP referandum için bu kez tehlikeli bir strateji izliyor: **Saldır, sindir, pasifize et!**

Referandumda 'Hayır' diyenler için "çukur, bölücü, terörist, darbeci..." diyorlar.

AKP'nin bugüne kadar ki en kötü sandık propagandası bu...

Halka paketin içeriğini izah edip oy istemeleri mümkün olmadığı için 'karşı cephe' oluşturuyorlar.

***

Birincisi, referandumu tüm siyasi şartları zorlayarak halkın önüne AKP koydu. Şimdi halkın demokratik hakkını kullanmasını, tehdit ve şantajla engellemeye çalışıyorlar. Akıl karı değil...

Madem 'Hayır' demek, tüm bu sıfatları hak ediyorsa, o tercihi oraya koyan AKP ne olacak?

***

İkincisi, 'Hayır' diyenler aslında bugünkü parlamenter/başbakanlı sistemin devamını istiyor. AKP tam 15 yıldır bu sistemle iktidar ve halen de tüm koltuklar ellerinde.

AKP, ölümüne iktidar mücadelesi verdiği şeyleri "çukurluk, bölücülük, teröristlik, darbecilik" olarak niteliyor. Kendi ayağına sıkıyor...

***

'Hayır' demek şayet ülkeyi bölmek ve darbecilikse, **AKP içerisinde 'Hayır' oyu verecekleri, AKP'nin kendisinin içerisinde geldiği Milli Görüş mektebi Saadet Partisi ve milliyetçi muhafazakâr BBP'nin 'Hayır' oyu vereceğini açıklamasını nereye koyacağız.**

'Hayır' demek ülkeyi bölmekse, **AKP'nin referandum ortağı MHP içerisinde 'Hayır' oyu vereceğini açıklayanlarla, Ülkü Ocakları başkanlarının 'Hayır' oyu vereceklerini açıklamalarını nereye koyacağız...**

AKP bugüne kadar ki en kötü seçim stratejisi ile halka hakaret ediyor ve çıkmaz sokakta

kendisini vuruyor.

***

AKP, 'Tek Adam' sistemine destek alamayacağını bildiği için, yeni sistemi halka anlatmak yerine, çarpıtma ve vaatlerle destek alma yoluna başvuruyor.

***

"**Başkanlık sistemi gelirse, istikrar gelecek**" diyorlar. Keşke öyle olsaydı ama değil...

Başkanlık sistemine sonradan geçen ve Türkiye gibi çok partili siyasi kültüre sahip hiçbir ülkede 'Tek Adam' istikrar getirmediği gibi, iç çatışmalara ve darbelere zemin hazırlamıştır.

***

Halka paketin içeriğini izah edip oy istemeleri mümkün olmadığı için 'karşı cephe' oluşturuyorlar.

“Başkanlık sistemi gelirse, refah artacak” diyorlar. Keşke öyle olsaydı ama değil...

Gelişmiş ekonomiye sahip demokratik ülkelerin yüzde 90’ı, Türkiye’de şu an mevcut olan parlamenter/başbakanlık sistemi ile yönetiliyor.

‘Tek Adam’ sistemi, denetimi zor olduğu ve kazanan her şeyi kontrol ettiği için yolsuzluk ve kayırmacılığa, yandaş zenginlere daha fazla kapı aralıyor.

***

“Başkanlık sistemi gelirse, terör bitecek” diyorlar. Keşke öyle olsaydı ama değil..

Uzaklara bakmaya gerek yok. **Irak, Suriye, Libya** hepsi başkanlık sistemi ile yönetiliyordu. Ne hale geldikleri ortada. Bölünme riski azalmadı arttı.

***

İşin aslı şu ki, ileri demokrasi ve hukukun üstünlüğü kuralı hayata geçirilmedikçe hiçbir yönetim sistemi “istikrar, güven ve refah” üretemez.

Bir ülkenin kral, başkan veya başbakan tarafından yönetilmesi değil, sistemin işleyen bir denge ve kontrol mekanizmasına ile kuvvetler (yargı, yasama ve yürütme) ayrılığına sahip olması, yöneticilerin de denetim, şeffaflık ve hesap verebilirliği, istikrar ve ekonomik kalkınmanın anahtarı.

Ülkeleri cazip kılan ve topluma üretim patlaması yaptıran ana unsurlar, özgürlüklerin genişliği ile tarafsız ve bağımsız adil bir yargı sisteminin mevcut olmasıdır.

***

AKP, mevcut parlamenter sistemi ileri demokrasilerden uzaklaştırıp, hassaten OHAL ile birlikte diktatörlük ile yönetilen ülkere yakınlaştırdı.

AKP’nin önerdiği başkanlık sistemi, yönetimi daha demokratik hale getirmiyor. Sadece şu an hükümet ve Meclis’e ait yetkileri de alıp

‘Tek Adam’a veriyor.

ABD tarzı başkanlık sistemi değil Esed’in Suriyesi gibi bir başkanlık sistemi ve yönetimi öneriyor.

***

Referandumda önerilen sisteme göre tüm ülke ‘Tek Adam’a teslim ediliyor.

Bakanları o atıyor, vekilleri o belirliyor, tüm yüksek bürokratları o atıyor, yargı mensuplarını ve diplomatları o atıyor...

Tüm yönetim yetkisi onda, Meclis’i bile fesh edebiliyor ama üzerinde tek denetim hakkı yok, “vatana ihanet” etse bile hesap sorulması neredeyse imkânsız...

Esasında karşı çıkılan şey, başkanlık sisteminin bizatihi kendisi değil. AKP’nin önerdiği ‘Tek Adam’ sisteminin ülkeyi ileri demokrasi-den, özgürlüklerden ve hukukun üstünlüğünden daha da uzaklaştıracak olması...

‘Tek Adam’ sisteminin istikrar, güvenlik ve refah üretmesi ise neredeyse imkânsız. Günümüz dünyası tersine tecrübelerle dolu...

***

Sonuçta, referandum da herkes dilediği gibi tercih kullanabilir. ‘Hayır’ demek ile ‘evet’ demek arasında demokratik hak olarak hiçbir fark yoktur.

Halktan iki tercihten birini yapmaları isteyip, sonra da ‘Hayır’ diyenleri silahla veya sözle tehdit etmek, korkutmak, sindirmeye çalışmak demokrasiye de ve insan haklarına da aykırıdır.

Bu tehditlerin AKP tarafından dile getirilmesi ise çok daha vahimdir. 15 yıldır iktidarı elinde bulunduran AKP’nin kendisini inkâr etmesi, ülkeyi uçuruma götürdüğünü itiraf etmesi veya kendisine iftira etmesidir...

Ülkenin belki yarısı değil, binde biri bile ‘Hayır’ dese, AKP’nin halka hakaret etmeye ve tehdit etmeye hakkı yok!

AHMET DÖNMEZ

AhmetDonmez@Tr724.com | @AhmetDonmez

Sana diktatör miktatör diyorlar...

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın Nazi çıkışı, referanduma yönelik bir iç siyasi hesap olduğu kadar aynı zamanda "En iyi savunma, saldırıdır" anlayışının da bir tezahürü.

Erdoğan son yıllarda Batı medyasında artan şekilde 'diktatör' yakıştırmalarına muhatap oluyor. Ama son bir iki ayda Almanya'da neredeyse Erdoğan'a diktatör demeyen kalmadı. Ancak, "Bana diktatör miktatör demişler hiç umurumda değil; bir kulağımdan girer, ötekinden çıkar" anlayışında olan bir siyasetçi var karşılarında. Belki de bu cümlelerin diktatörlerin ruh haline tıpatıp uyduğunu bildikleri için hala ona 'diktatör-miktatör' demeye devam ediyorlar. Hristiyan Sosyal Birlik Partisi CSU Genel Sekreteri Andreas Scheuer'in bu son Nazi açıklamasından sonra, "Boğazın despotu raydan çıktı" demesi, zincirin sadece yeni bir halkası.

23 Kasım 2016 tarihli bir başka konuşmasında ABD'nin yeni başkanını Trump'a sahip çıkan Erdoğan, "Eğer bunlar birisine 'diktatör' diyorsa benim indimde o iyidir." ifadesini kullanmıştı.

Erdoğan söz konusu restini, Alman Bild gazetesinin 5 Kasım 2016 tarihli "Diktatör Erdoğan" manşeti üzerine çekmişti. Bild, "Türkiye iç savaşa sürükleniyor. Cumhurbaşkanı gittikçe diktatörleşiyor. 15 Temmuz darbesinden beri 36 bin şüpheli gözaltına alındı. Hapishaneler doldu taşı. İktidar karşıtı herkes gözaltına alınıyor; darbe karşıtı olanlar bile..." diye yazmıştı. Ertesi gün bu manşete cevap veren Erdoğan, "Boşuna kafalarını yormasınlar, biz bunların ne olduğunu biliyoruz. Onlar bana 'Diktatör' demişler, hiç umurumda değil. Bir kulağımdan girer, diğer kulağımdan çıkar" demişti.

'KİME DİKTATÖR DİYORLARSA BENİM İNDİMDE İYİDİR'

23 Kasım 2016 tarihli bir başka konuşmasında ABD'nin yeni başkanı Trump'a sahip çıkan Erdoğan, "Eğer bunlar birisine 'dikta-

tör' diyorsa benim indimde o iyidir." ifadesini kullanmıştı. 2 gün sonra da müzakerelerin geçici olarak dondurulması kararı alan Avrupa Parlamentosu'na (AP), "Sen bu kararı alsan ne yazar almasan ne yazar! Bak, hani 'Diktatör' dediğiniz bir Erdoğan var ya, bu Erdoğan bu zihniyete karşı diktatördür! Ama samimi olanlara karşı müşfik, merhametlidir." diye seslenmişti. 1 gün sonra Gazeteci Can Dündar'ı hedef almış ve şöyle konuşmuştu: "Bir tane köşe yazarı müsveddesi, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılıyor, kaçarak Almanya'ya gidiyor. Orada Almanya Cumhurbaşkanı ağırılıyor. Sonra konuşmalarında Türkiye'yi açık hava gazeteci hapishanesine benzetiyor. Bu nasıl hapishane ki sen kaçabiliyorsun? Seni tutuksuz yargılamak için serbest bırakan bu ülkeden neden kaçtın? Karakter meselesi bu. Benim için diktatör başlığı attı. Ben diktatör olsaydım sen nasıl kaçacaktın?"

Almanya, 27 Şubat'ta Die Welt gazetesi Türkiye muhabiri Deniz Yücel'in tutuklanmasından sonra Erdoğan'a yönelik 'despot' ve 'diktatör' yakıştırmalarını sıklaştırdı. İngiliz Politics First gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Marcus Papadopoulos, 10 gün önce Erdoğan için, "Tarihte böyle insanlar vardı. Örneğin, Adolf Hitler. Onun da akli dengesi bozdu." demişti ama Almanlar Erdoğan'ı daha fazla ciddiye aldılar. Süddeutsche Zeitung, karardan 1 gün sonra, "Türkiye, otoriter bir 'lider (führer) devleti' olma yolunda kötü bir şekilde ilerliyor." tespiti yaptı. Deutsche Welle (DW) Baş Editörü Alexander Kudascheff, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ülkesini İslamcılığın nüfuzunda bir otokrasiye doğru götürdüğünü görmemek imkânsız. Hatta bazıları Türkiye'de İslamcı bir diktatörlük kurulmasından korkuyor." diye yazdı.

Alman Gazeteciler Sendikası (DJV) Başkanı Frank Überall, Deniz Yücel'in buz dağının sadece görünen kısmı olduğunu, hapiste yatan 100'ün üzerinde Türk gazetecinin de unutulmaması gerektiğini vurguladı.

Almanya Adalet Bakanı Heiko Maas, "Olan bitenlere baktığımızda bence artık alçak sesle konuşma döneminin geride kaldığı bir yere varmış bulunuyoruz" görüşünü dile getirdi. Hristiyan Demokrat Birlik partisinden Armin Schuster, "Basına bu tarz ve biçimde saldırmak otoriter bir sistemin en kesin işareti" yorumunu yaptı. Alman Gazeteciler Sendikası (DJV) Başkanı Frank Überall, Deniz Yücel'in buz dağının sadece görünen kısmı olduğunu, hapiste yatan 100'ün üzerinde Türk gazetecinin de unutulmaması gerektiğini vurguladı. Überall, Türkiye'de eleştirel gazeteciliğin sistematik bir biçimde susturulmaya çalışıldığını belirtti.

Die Welt gazetesi genel yayın yönetmeni Matthias Döpfner, "Deniz'in tutuklanması istisnai bir vaka değil, bir sistemin parçası. Ancak yabancı bir gazetesinin muhabirinin böyle bir muameleye tabi tutulması, konunun yeni bir boyuta ulaştığının göstergesi" değerlendirmesi yaptı.

'ALMANYA'DA DİKTATÖRLÜK İÇİN KAMPANYA YAPILAMAZ'

Avrupa Parlamentosu Avrupa Halk Partisi (EVP) Grubu Türkiye Raportörü Renate Sommer, "Türkiye'de diktatörlük ilan edilmeden önce Yücel'in mümkün olan en kısa zamanda özgürlüğe kavuşması gerek" dedi.

Sol Parti Genel Başkanı Bernd Riexinger, Erdoğan'ı kastederek, "Türkiye'nin despotu Alman hükümetini burnuna çengel takılmış gibi sirkin ortasında oynatıyor." şeklinde ağır bir benzetme yaptı. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın Almanya'da 'Evet mitingi' yapmasına karşı çıkarken de "Alman hükümetinin bir diktatörlük kurulması yönünde Almanya'da kampanya düzenlenemeyeceğini, yanlış anlamalara meydan veremeyecek net bir biçimde açıklaması gerekir"

tavrını ortaya koydu.

Hristiyan Demokrat Birlik Partisi'nin (CDU) Federal Meclis Grubu İnsan Hakları Sözcüsü Michael Brand, Türkiye'nin bir diktatörlüğe doğru gitmekte olduğuna dikkat çekerek, **"Referandumda başkanlık sistemine onay verilmesinin diktatörlüğe doğru bir adım daha yakınlaşma anlamına geliyor"** görüşünü savundu. Brand, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğu konusunda kuşkusunun arttığını dile getirerek, **"Onların bağımsız bir yargısının olduğu bir masal. Çok sayıda yargıç, tutuklama mekanizmasının destekçileri konumunda"** sözleriyle diktatörleşmeye örnek verdi.

Tagesspiegel gazetesi "Erdoğan'a Türkiye'de 'açıkça görülen insan hakları ihlalleri' nedeniyle Almanya vizesi verilmemeli." çağrısı yaptı.

Türk bakanların konuşma yapmasının engellendiği ve Erdoğan'ın da miting yapacağını açıkladığı Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti'nin İçişleri Bakanı Ralf Jäger, **"Buradaki fikir özgürlüğü, temel hakları kısıtlayan ve ölüm cezasını yeniden uygulamaya koymayı ön gören bir anayasa değişikliği için kötüye kullanılmamalı."** diye konuştu.

Passauer Neue Presse gazetesinde 2 Mart'ta çıkan bir yorumda da Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın katılacağı programın iptal edilmesi övüldü: **"Bozdağ'ın Almanya'da Erdoğan diktatörlüğünün tanıtımını yapamayacak olması iyi bir haber. Günlerce beklenen bu medeni cesaret örneği sonunda geldi. Gaggenau Belediye Başkanı siyasi argümanlar yerine dolu bir salonun yaratacağı tehlikeyi öne sürmüş olsa da, sonuçta hiçbir zaman için yapılmaması gereken bir etkinlik iptal edildi. Zira bir diktatörlük sistemi için seçmenin oyunu istemek, Alman hukukuna göre anayasaya aykırı hedefleri içeriyor."**

Tagesspiegel gazetesi de aynı gün Alman hü-

kümetinin Türkiye'ye yönelik tavrını sertleştirilmesi gerektiğine işaret etti. Gazete, **"Türkiye ile ilişkimiz böyle devam edemez. Yumuşak bir siyaset yerine açıkça tavrın ortaya konulması gerekiyor. Yumuşak sözlerle yaklaşmak yanlış bir tavır. Erdoğan'ın demokrasinin gerektirdiği gibi hem sokakta hem de siyasette yani resmi olarak protesto edilmesi gerekiyor... Erdoğan'a Türkiye'de**

'açıkça görülen insan hakları ihlalleri' nedeniyle Almanya vizesi verilmemeli." çağrısı yaptı.

ERDOĞAN'IN BAŞKANLIK REFERANSI HİTLER ALMANYASI

Adalet Bakanı Bozdağ, konuşmasının iptal edilmesine, **"Tam bir faşist uygulama"** tepkisini gösterirken

Erdoğan da **"Eyy Almanya uygulamalarınız Nazi'den farklı değil; sizi dünyaya rezil rüsva edeceğiz"** tehdidini savurdu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve AKP'li siyasetçilerin, referanduma sunulan başkanlık sistemi için Almanya'dan gelen 'diktatörlük' eleştirilerine bu şekilde cevap vermesi çok da anlamlı olmayabilir. Çünkü bizzat Erdoğan'ın kendisi, başkanlığı savunurken Hitler Almanya'sını referans almıştı. 31 Aralık 2015 tarihinde Suudi Arabistan gezisi dönüşü havaalanında konuşan Erdoğan, **"Üniter sistemli başkanlık, baktığımızda var. Hitler Almanya'sına baktığımızda da bunu görürsünüz."** demişti. Bu sözlere bakılırsa Erdoğan'a göre Hitler, normal bir siyasetçi zaten. Nitekim Almanlar da, Erdoğan'ın son çıkışıyla Naziler'in yaptıklarını hafiflettiği eleştirisini getirmişti. Gerçekten de şuurlu Hitler'in yaptıklarını çok da abartmıyor olabilir. Altı üstü belli bir ırkı, insan grubunu şeytanlaştırıp soykırım uyguladı biraz. Muhalefeti yok etti. Bütün yetkileri elinde topladı. Führer olarak buna hakkı vardı. Reis olarak Erdoğan'ın da benzer haklar istemesi çok mu?

VEYSEL AYHAN

VeyselAyhan@Tr724.com | @veyhann

VELAYET SÜRECİ VE BAHARIN AREFESİ (5)

A'mâk-ı Hayâl peşinde metafizikî bir kurgu...

Esved, İbrahim, Mültezem, Safa ve Zemzem isimli beş ehl-i hâl derviş Mescid-i Haram'ın uzak bir köşesinde bir cuma gecesi daha bir araya gelmişti. Yıl 2017, ay Şubat'ların en soğuşuydu.

Zemzem: - Bana en garip gelen ise yapılan zulümlere suskunluk. Milyonlarca insana zulmediliyor, işkence yapılıyor, en dindar geçinenler suspus.

İbrahim: -Efendimiz'e (sav) "Cihadın hangisi efdaldir?" diye sorulunca : "Zâlim sultana karşı hakkı söylemektir" diyor. Daha ötesi ise "Hakkı söylemekten sakınan dilsiz şeytandır" hadisi. Hatırlayalım Hz. İbrahim (as) ateşe atılırken tek başındaydı. Tek bir insan çıkıp da bu zulme "Dur!" dememişti. Her şey o kadar benzer ki...

Safa: - Ama bu sessiz kalan kitle müminlerden oluşuyor.

KABEYİ YIKMA YOLU

İbrahim: - Onlar da tehlike altında. Hayvanlar kimin peşinde olduğundan sorgulamaz ama insan, peşine düştüğünün kim olduğundan sorgulanır. Korkutucu bir hadis daha var. Kime işaret eder bilmem:

"Bir ordu Kâbe'ye saldırmak üzere yola çıkacak; bir çöle geldiklerinde baştan sona bütün ordu yere batacaktır.

Hız. Âişe der ki, Yâ Resûlallah, onların arasında ticaret için yola çıkanlar ve kötü niyetli olmayanlar varken niçin hepsi birden yere batacaktır? diye sordum.

Rasûlullah (sav): - Hepsi birden yere batacak, âhirette yeniden diriltilip niyetlerine göre hesaba çekilecek-

lerdir, buyurdu."

Esved: - Aa... bu demin Pırlanta'da okuduğunuz ikazda da vardı: "Kâbe yolcusu olduğu halde Kâbe'yi yıkmaya gidenlerle saf tutanlar olabilir." Zulmü destekleyenler veya sessiz kalanlar en azından Haşre kadar beraberler yani...

Zemzem: - E.. sen eline çakı almamış komşuna 'terörist' muamelesi yaparsan, hırsızın biri dedi diye çocuğunu güvenerek teslim ettiğin öğretmene 'hain', 'darbeci' dersin, zalimlerle saf tutarsan olacağı bu...

AK SAKALLI YAŞLI AMCA

İbrahim: - Ayet de var: "Bir de sakın zulmedenlere meyletmeyin, sempati duymayın. Yoksa size ateş dokunur."

Mültezem: - Kimsenin garantisi yok.

- Geçen baktım Harem'in uzak bir kenarında birkaç kişi toplanmış zemzem içip, sohbet ediyor. Sakallı bembeyaz bir hacı ile genç bir arkadaş münakaşa ediyor. Sakallı yaşlı amca şunları diyor. "Sizler gavurların ajanısınız, onlara çalışıyorsunuz." Genç, "Amca biz müslümanız, nereden çıkarıyorsun bunları, delilin var mı diyor."

Sakallı amca "Gazetelerde yazıyor ya, okumuyor musun?" "Falanı da siz öldürmüştünüz, filanı da siz öldürmüştünüz, darbe yapmışsınız..." diye sayıyor.

Genç “Amca ben hayatımda sivrisinek bile öldürmedim, darbe falan da yapmadım.” diyor.

LANET OLSUN BUNLARI YAZANLARA VE İNANANLARA

Genç sordu “Terörist diyorsun, onlardan olan bir yakının var mı? Yaşlı “Var, yeğenim” dedi. Genç “Peki onun bir teröristliğini gördün mü? deyince yaşlı “Hayır o masumdu ama diğerleri var ya diğerleri, onlar kafir.” dedi. Genç “Amca bizim hepimiz aynıyız. Bak hacca geldim. Bak namaz kılıyorum. Niye her okuduğuna inanıyorsun” dedi. Sakallı, durmadı “Sizin okullarınızda fuhuş var. Kız öğrencileri abilerinize ikinci eş yapıyormuşsunuz...” dedi. Genç, “Lanet olsun bunları yazanlara ve sizin gibi inananlara” deyip ayrıldı.

İbrahim: - Bu ak sakallı yaşlı adam evinden camiye, camiden eve giden bir insan. Milyonlarca masum insana atılmış iftiralara inanmış ve her mahfilde gıybet ediyor. Sizce akıbeti nasıl olur?

Esved: - İşte Allah’ın adaleti bu. Farklı mekanlarda farklı sorularla ama mutlak adil bir imtihan. Cami bahçesindekini de imtihan ediyor; Kilise veya Sinagog avlusundakini de. Kimsenin imtiyazı yok. Kimin nerede kazanacağını Allah bilir. Herkes kendi akibetinden korkmalı.

DÜŞMANLARINA MASKARA OLMAK

Safa: - Benim aklım şu eleştiride kaldı. “Zannediyorlar ki tavanlarındaki boya, zeminlerindeki cilâ, masalarındaki ibrişim ve yataklarındaki atlaslarla, beyan ve düşüncelerine ağırlık kazandıracak ve öbür kıyıdaakilere sempatik görünecekler! Bilmiyorlar ki bu hâlleri ile düşmanları karşısında, daha çok maskara oluyorlar.”

- Öbür kıyıdaakilere ne demek? Bu, neyin eleştirisi?

İbrahim: - Önce bir hadis okuyayım: “Ey Ali, senin elinle bir kişinin hidayete ermesi, yeryüzünde bulunan ve güneşin üzerine doğduğu her şeyden, -başka bir rivayette- vadi dolusu koyun ve develerden daha hayırlıdır.”

- Bu, şu demek. Bir “emri bi’l maruf, nehı ani’l münker” sevdalısı için terazinin bir yanına bir insanın hidayetini diğer yanına sarayları, dev binaları, plazaları koysanız tereddüt etmeden ilkinin tercih eder. Çünkü “güneşin üzerine doğduğu her şey” fanidir, hidayet ve Allah rızası ise bakidir.

TEBLİĞİ ‘ARAÇ’ YAPMAMAK

- Şimdi bir hizmet eri insanlara dini, imanı anlatmayı tâli hale getirmiş; mekanları, kompleksleri putlaştırmışsa bununla imtihan olur. “tavanlarındaki boya,

zeminlerindeki cilâ, masalarındaki ibrişim”i gaye-i hayal haline getirmişse bunlarla imtihan olur.

Ne olur? Elinden alınır. Ben, kan ter içinde çalışan amele ve işçileri, çöp toplayan garibanları ihmal etmişsem hak ve hakikati sürekli sanadid ve ağniyaya anlatıyorsam amelimin tersiyle muamele görürüm. Çünkü tebliğimi amaç değil araç haline getiriyorum, bir şeyler tesis etmeye vesile ediyorum demektir.

Zemzem: - Semerenin ne olduğunu tespitinde problem var o zaman.

İbrahim: - Evet. Dünya bina üstüne bina yapmanın müessese üstüne müessese kurmanın asıl amaç olduğu bir yer değildir. Asli gaye, ila-yı kelimetullah için gayret etmektir. Kutsal olan sadece niyet ve gayrettir. Bu niyetle adım atarsınız, müessese kurarsınız. Ve bitirince de her şeyi ‘Sahibine’ teslim edersiniz. “Bu açıdan da iradî şekilde yapıp etmek, sonra da arkaya dönüp bakmadan çekip gitmektir esas olan. Semeresini ille ben dereceğim.. mükafatını göreceğim.. yapacağım şeyden dolayı alkış toplayacağım.. takdire mazhar olacağım.. yâd-ı cemil olarak anılacağım!.. demeden, hiç o türlü taleplerde bulunmadan vazifeni sırf Allah rızası için yap!..”

BİRİ MALIMI GASBEDERSE

- Sonrası size düşen yaptığınızı unutmak. Yapılanlar yapılmış sahibine teslim edilmiştir. O dilerse yıkar dilerse iade eder. Yapılanlara takılıp kalmak ihlassızlığı ifade eder.

Safa: - Şahsi mülkünü kaybetmek...

İbrahim: - Ben fakirliğime rağmen sebep olduğum her zayii tazmin etmeye çalışırım. Benim yüzümden birinin bardağı kırılrsa parasını öderim. Benim yüzünden birinin kolu kırılrsa ve hastane sahibi isem her şeyimi onun emrine tahsis ederim. Şimdi bu insanlara saldıranlar onlara Allah rızası için yaptıkları hizmetten dolayı saldırıyorlar. O sebeple el koyuyorlar. Allah, dilerse dünyada değilse ahirette binlerce katıyla tazmin eder. Gasıplara mallarını kaptıranlar ahirette karşılığının ne olduğunu şimdiden öğrenseler başlarını şükür secdesinden kaldırmazlar.

Safa: - Bir de sevinsinler mi yani?

İbrahim: - Düşün ki malını veya fabrikasını yüz katına sigorta ettirdin. Sonra yandı veya haydutlar el koydu. Ne yaparsın? Ben şahsen sevinirim. Allah’a teslim olmuş, onun yoluna baş koymuş bir insanın canı da malı da sigorta altındadır.

- Bir de Allah hatırı için işkence görmenin, zindanlara düşmenin -teşbihte hata olmasın- tazminini düşün.

Zemzem: - Bir başka takıntı da “E... şimdi ne olacak?

Falanlar hakkımızda şunları düşünüyor, filanlar şunu düşünüyor. Dünya âlem şimdi ne diyecek?”

Mültezem: - Bediüzzaman Hazretleri tam bunu diyor: “Amelinizde rıza-yı İlâhî olmalı. Eğer O razı olsa, bütün dünya küsse ehemmiyeti yok. Eğer O kabul etse, bütün halk reddetse tesiri yok.”

KİME İMAN ETTİNİZ

Zemzem: - Bu dönemin en önemli test sorusu bu. Kimin için koştunuz? Kitle psikolojisinin peşine takılıp mı hizmet kervanına katıldınız? Başınızdaki zata mı iman ettiniz? Yoksa Allah’a inandığınız için mi hizmet yolundasınız? Yani sırtınızı nereye dayıyorsunuz? Önemli olan bu soruları aşmak.

İbrahim: - Tevhid-i kible etmeyen diğer kiblelerle imtihan olur. İmanında zafiyet varsa yıkılır. Önemli olan Allah’a tam bir iman. Tüm şüpheler, tereddütler, fasit dairelerde bocalamalar, ümitsizlik cendresi bunun eseri. “İnanan insan ümitlidir ve ümidi de inancı nispetindedir.”

Safa: - Hizmetten ümidini kesme de var.

İbrahim: - Allah’a tam inanmak önemli. O dilerse ve hikmeti iktiza ederse “kış”ı bitirir, dilerse kışın içinde bahar halk eder. Kıştan baharı, yazdan kışı çıkarır. “Ölüden diriye çıkarır, diriden ölüyü”. Yeter ki dilesin. Bizim için önemli olan O’nun hoşnutluğu. Mevkuteler kin ve nefret kusmuş, iftiralar atmış milyonlar da buna inanmış...

- Ne iftiraların, ne de aleyhte düşünen milyonların bir önemi yok. Allah bizimle olduktan sonra Hz. İbrahim gibi ateşe atılsak ateş dokunmaz. Yeter ki üzerlerine bahar bina edilecek insanlar o kıvama gelsin.

Safa: - Bu çekilenlerle o kıvama gelinmedi mi?

İbrahim: - Bilmiyorum. Kur’an da kıvamı hep vurguluyor. “İmân edenlerin, Allah’ın zikrine ve Hakk’tan inene (Kur’ân’a) karşı kalblerinin (korku ve) yumuşama zamanı hâlâ gelmedi mi?” O zaman geldiyse mesele bitmiştir.

Safa: - Peki, Gayretullah’ın tecelli anı?

HER FİRAVUN’UN BİR SİNEKLİK CANI VARDIR

İbrahim: - Tarihte hiçbir kitle bu kadar külli miktarda kul hakkına girmemiştir, beddua almamıştır. Emsalsiz bir fatura asılı boyunlarında. Vakti geldiğinde...

- Vakti geldiğinde her Firavun’un bir sineklik canı vardır. Allah, kudretiyle bir sinekle bin Firavun’u da yıkabilir. Bir serçe ile binlerce akbabayı yere serebilir. Ama kaderin mantığını çözemeyince “Akbabalar niye hala uçuyor, neden leş kargaları tepemizde”

deriz. Bunu demek, kadere taş atmaktır. Ve “kadere taş atan başını örse vurur kırar.”

- Rububiyet-i İlahi külliyyetle, milyonlarca insanda birden tecelli ediyor. Gayretullah o tecelliyi kesmez. Tehir eder. Bir başka dönemde yapanları o an yerin dibine batıracak seyyiat şimdilik cevapsız kalıyor. Yapanlar azgınlaşıyor ama “esfeli safilin”de derinleşiyor.

Esved: - Kaderi sorgulamak değil de işin sonu nasıl görünüyor?

HİTAMIN HİTAMI

Zemzem: - Gaybı Allah bilir. Zannımca işin sonu yaklaştı. Beş yıl öncesinin iman, dua ve çile birikimini veya enerjisini bugünle karşılaştırırsam hizmet yüze katlanmış diyebilirim. Bina, taş toprak gitsin önemli değil. İnsanın kalitesi ve Allah’a kurbiyeti önemli. Önemli olan keyfiyet. Çekilen çilelerle on binlere velayet yolu açıldı.

İbrahim: - Netice olarak Allah’ın zâlim eliyle kurguladığı bu süreçten sahabinin ardında saf tutacak, tabiiyle diz dize oturacak bir kitle çıkıyor. Bunlar karşılıksız olmuyor. Bedelsiz bahar gelmiyor. Eşyanın tabiatı bu. Değiştiremez, değiştiremeyiz.

- Peygamberlerin en ekmeli, varlık sürecinin nihayetinde geldi. Hatemu’l-Enbiya oldu. Şimdi hitamın, hitam kısmındayız. Beklediğimiz bahar belki de Efendimiz sonrası bugüne kadar gelmiş baharların bütününe ihtiva edecek.

Mültezem: - İzninizle Pırlanta’dan bir paragrafla bu geceyi kapatalım.

İbrahim: - Estagfirullah buyur!

Mültezem: - “Toprağın sızıntıya, tohumun rüşeyme, balığın mercana ve yılanın zehre gebe olduğu bir bahar daha idrâk ediyoruz. Bakalım kimler bahardan yana, kimler de kıştan yana çıkacak? Kimler kelepirci kovalayacak, kimler mercan avlamak için en derin noktaları kollayacak?

Kimler bir muhâlif rüzgârla harman gibi savrulan mala mülke mağrur olacak ve kimler hem kendini hem de dünyaları aşarak sonsuzluğa erecek? Kimler dünyanın değiştiriciliği karşısında bal mumu gibi eriyecek ve kimler bu devvâr-u gaddarın dönüşünü değiştirecek...

Haydi, gün ola devran ola!..”

Ayrılmak için yerlerinden kalktıklarında teheccüd ezanı başlamıştı. Bir daha ne zaman görüşeceklerini Allah bilirdi.

ADEM YAVUZ ARSLAN

AdemYavuz@Tr724.com | @ademyarlan

MACERA DOLU AMERİKA!

Günün birinde, ABD Başkanının sabahın körü denecek bir saatte attığı tweet'lerle gündem belirleyeceğini söyleselerdi inanzmazdık. Özellikle de görevi yeni devraldığı bir önceki başkanı 'telekulak' olmakla suçlayıp 'hasta' diye tanımlamak, Trump'tan 'sıradışı performans' bekleyenlerin bile ummadığı bir gelişme oldu.

Gelişmeleri görmüşsünüzdür.

'Sıradışı Başkan' Donald Trump, Cumartesi sabahı 7'de attığı seri tweet'lerle büyük bir tartışmayı ateşledi.

Bir önceki başkan Obama'yı, seçim kampanyası döneminde kendisinin telefonlarını dinletmekle suçlayan Trump daha da ileri gidip Obama'ya 'kötü (ya da hasta) adam' dedi.

Görevdeki bir ABD Başkanı'nın bir başka

ABD başkanı hakkında böyle ifadeler kullanması pek alışılmış bir durum değil.

Doğal olarak Washington karıştı.

Obama'nın ekibi bu iddiaları yalanlarken Trump'a Cumhuriyetçilerden bile destek gelmedi. Hatta ABD siyasetinin önemli isimlerinden Cumhuriyetçi Senatör John McCain "Bu görülmüş şey değil, ABD Başkanını kanunları ihlal etmekle suçlayan bir başkan duymamıştım" dedi.

McCain ayrıca "Trump'un elindeki delilleri ortaya koyması gerektiğini" de söyledi. Trump bu iddiasını destekleyecek bir delil ortaya koymadı. Washington'da konuşulanlara göre telekulak tartışmaları, marjinal bir sitede yer alan 'habere' dayanıyor.

Hal böyle olunca Trump, hem Senato hem de Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu elin-

de bulunduran Cumhuriyetçilerden bile destek bulamamış oldu.

Demokratlar ise Trump'ın '**başını ağrıtan skandallardan kurtulmak için Obama'ya saldırdığı**' görüşünde. Demokrat liderlerden Nancy Pelosi, Trump'ın Ruslarla olan ilişkilerini örtmek için bu yola başvurduğunu iddia etti.

Bu fikrin destekçisi az değil. Zira Trump kabinesinin başı Ruslarla büyük dertte.

TRUMP-RUS FLÖRTÜ ÇOK CAN YAKACAK GİBİ

Hatırlanacağı gibi Trump'un ulusal güvenlik danışmanı emekli General Michael Flynn, Rus Büyükelçi Kislyak ile görüşmesi hakkında yalan söylediği için istifa etmek zorunda kalmıştı.

Geçtiğimiz hafta içinde benzer bir '**sorun**' Adalet Bakanı Jeff Sessions'ta yaşandı.

Adı daha önce ırkçılık tartışmalarına da konu olan Adalet Bakanı Sessions, Senato'daki '**onama**' oturumunda Rus elçi ile teması olmadığını söylemişti.

Ancak ABD medyası, tıpkı Flynn'de olduğu gibi Sessions'ın üzerine gitti ve '**çok ilginç**' bağlantıları ortaya döktü. (Bu arada ABD medyasının fikri takip ve detaycılığını takdir etmemek mümkün değil...)

Sessions'ın da Senato'ya yalan söylediği ortaya çıkınca Demokratlar istifasını, Cumhuriyetçiler ise yürüttüğü soruşturmalardan çekilmesini istediler.

Sessions, Ruslarla ilgili soruşturmalardan

çekildi.

Ancak sular durulmuş değil çünkü bizzat Trump, '**ekibinden kimsenin Ruslar ile ilişkide olmadığını**' söylemişti fakat her gün yeni bir detay ortaya dökülüyor.

ABD medyasına yansıyan haberlere göre sadece Flynn ya da Session değil Trump ekibinden başkaları da Ruslarla temas etmiş. Hatta damadı Kushner'in gizlice Rus Büyükelçi Kislyak ile görüştüğü ortaya çıktı.

Rusların ABD seçimine müdahale ettiği yönündeki iddialarla birleşince Trump-Rus ilişkileri daha da sıcak bir konu haline geliyor.

ABD medyasına yansıyan haberlere göre sadece Flynn ya da Session değil Trump ekibinden başkaları da Ruslarla temas etmiş. Hatta damadı Kushner'in gizlice Rus Büyükelçi Kislyak ile görüştüğü ortaya çıktı.

WASHINGTON DURULMUYOR

Trump idaresindeki Beyaz Saray ve Washington'da sular durulmuyor. Merkezinde Rusların olduğu tartışmalar bitmezken ABD Başkenti'nde kafalar karışık.

Zira Trump hala kadrosunu kuramadı.

Tabiri caizse birçok kurum '**otomatik pilotta**' gidiyor. Mesela Dışişleri Bakanlığı'nda kritik tüm koltuklar boş.

Daha önce günlük yapılan basın brifingleri 5 haftadır yapılamadı. The Atlantic'te yayınlanan uzun kulis haberde Dışişleri'nde yaşananlara dair ilginç anekdotlar var. Mesela bakanlık kafeteryası bugünlerde tüm gün doluymuş çünkü bakanlıkta işler durma noktasına gelmiş.

Sadece Dışişleri değil başka bakanlıklarda da durum benzer. 2 bin civarında kadro Trump tarafından doldurulmayı bekli-

yor. Bunların içinde Türkiye'yi yakından ilgilendiren **'masalar'** da var.

Bu arada şu notu da düşmek lazım: Trump'a yönelik en yaygın eleştiri **'Amerikan geleneklerini yerle bir ettiği'** şeklinde.

Mesela ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yıllık insan hakları raporu sessiz sedasız açıklandı. Normal şartlarda bu rapor bizzat dışişleri bakanı tarafından basın toplantısı ile duyurulurdu.

Trump döneminde bırakın Dışişleri Bakanını Rex Tillerson'ın katılmasını, herhangi bir üst düzey yetkili zahmet edip basının karşısına çıkmadı. Onun yerine, rapor daha önceden haber bile verilmeden e-mail ile basına dağıtıldı.

Raporun Türkiye ile ilgili bölümü aslında ayrı bir yazı konusu olmayı hak ediyor. ABD, Erdoğan'ın Hizmet Hareketi'ne yönelik **'terör örgütü'** suçlamasını satın almamış gözüküyor.

Raporda on binlerce insanın belirsiz kanıtlar ve suçlamalarla hapsedildiği kayda geçiriliyor ki bu çok önemli bir vurgu.

Trump'ın icraatlarına dönersek:

Başkanlık koltuğunda ki ilk 40 günün 14'ünü Florida'daki **'kışlık Beyaz Saray'** diye tanımladığı Mar-a-Largo'da geçiren Trump'ın kabinesine dair tartışmalar bitmek bilmiyor. (Bu arada bu seyahatler de ayrı bir tartışma konusu. Zira ABD medyasına yansıyan rakamlara göre Florida ziyaretlerinin günlük maliyeti 3 milyon dolara çıkıyor.)

En ilginç tartışmalardan birisi de şu; Beyaz Saray Genel Sekreteri Priebus'un devam eden soruşturma ile ilgili FBI Başkanı Comey ve yardımcısı McCabe ile görüştüğü ortaya çıktı.

Bu durum **'soruşturmaya müdahale'** olarak yorumlanıyor ki, ABD tarihinde bunun sonu hayli kötü biten, çarpıcı örnekleri var.

Başkan Trump, Obama'nın telefonlarını dinletmekle suçladığı tweet'lerinde yaşananların **'McCharty'izm'** olduğunu iddia edip Watergate Skandalı'na atıf yapmıştı.

Hatırlanacağı gibi 1972'deki Watergate Skandalı sonrası dönemin ABD Başkanı Nixon, soruşturmayı yürüten FBI üzerinde baskı kurmaya çalışmış ve **'görevden azledileceği'** yönünde işaretler artınca 1974'te istifa etmek zorunda kalmıştı.

Trump'ın FBI ile mücadelesi benzer bir sonuç doğurur mu bilinmez fakat ABD

medyasına konuşan Nixon döneminin Beyaz Saray hukuk danışmanı John Dean **"Trump'ın başkanlığı felaketle bitecek"** kehanetinde bulundu.

Kısacası, **'sıkıcı'** denebilecek kadar sakin geçen 8 yıllık Obama döneminden sonra **'macera dolu'** bir Trump döneminin içindeyiz. Üstelik bugünlerde herkes Trump'ın görevden alınıp alınmayacağını tartışıyor.

Başkanlıkta 4 yılını doldurabileceğine inananların sayısı ise her geçen gün azalıyor.

Bir bakıma her şey Rafet El Roman'ın şarkısındaki gibi: Macera dolu Amerika!

ABD, Erdoğan'ın Hizmet Hareketi'ne yönelik 'terör örgütü' suçlamasını satın almamış gözüküyor.

Raporda on binlerce insanın belirsiz kanıtlar ve suçlamalarla hapsedildiği kayda geçiriliyor ki bu çok önemli bir vurgu.

DR. SERDAR EFEOĞLU

Jurnalciliğin Tarihçesi

**Abdülhamit'in Hafiyelerinden
DİTİB'in İmamlarına**

Son günlerde kamuoyuna, DİTİB imamlarının buldukları ülkelerde casusluk yaptıkları gerekçesiyle haklarında soruşturmalar açıldığına dair haberler yansıdı. Namaz kıldırma ve cemaati dini konularda bilgilendirme görevini yapması gereken imamların cami cemaatini fişledikleri iddia edildi. Kamuoyu, daha önce muhtarlar ve halka yapılan fişleme çağrısını bildiğinden imamların muhbirliğine şaşırmadı.

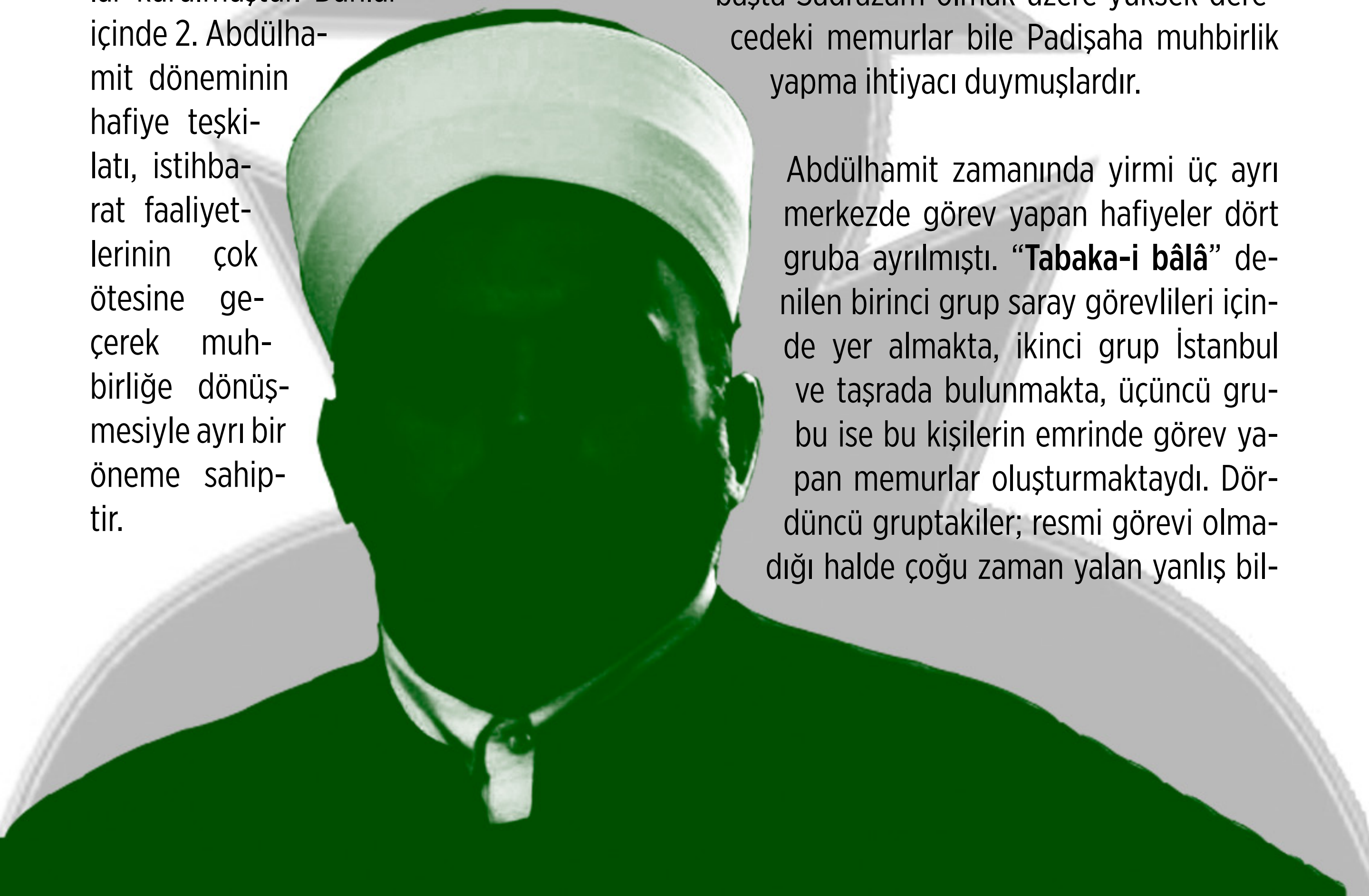
Tarih boyunca devletler varlıklarını devam ettirmek için iç ve dış istihbarata ihtiyaç duyarak teşkilatlar kurdular. Bunlar profesyonel olarak çeşitli konular ve kişiler hakkında bilgi toplamaya çalışmaktaydı. Bu örgütlerin hazırladığı raporlar, devletin gerekli birimlerine iletiliyor ve çeşitli konularda politikalar oluşturuluyordu. Osmanlı tarihinde de istihbarat amaçlı faaliyetler yapılmış ve teşkilatlar kurulmuştur. Bunlar içinde 2. Abdülhamit döneminin hafiye teşkilatı, istihbarat faaliyetlerinin çok ötesine geçerek muhbirliğe dönüşmesiyle ayrı bir öneme sahiptir.

İSTİHBARATTAN MUHBİRLİĞE

Abdülhamit devrinde istihbaratla ilgili iki kavram öne çıkmıştı. Bunlardan "**hafiye**" kelimesi, başkaları hakkında bilgi toplayan gizli ajan ve sivil polis gibi görevliler için kullanılmıştır. "**Jurnal**" kelimesi ise hafiye, devlet görevlileri ve halktan kimseler tarafından Saray'a gönderilen raporları ifade etmekteydi.

Hafiye teşkilatının 2. Abdülhamit'ten önce var olduğu bilirse de kurumsallaşması ve devlet yönetiminin bir parçası haline gelmesi onun devrinde olmuştur. Zaptiye Nezareti'ne bağlı olarak görev yapan teşkilatın yapılmasında bir Fransız uzman olan Bonin'den destek alınmıştır. Hafiyelik fiilen, devlet ricaline güvenmeyen Abdülhamit'e bağlı bir teşkilattir. Abdülhamit'in saltanatının son on beş yılında jurnalcilik bir yarışa dönüşmüş, başta Sadrazam olmak üzere yüksek derecedeki memurlar bile Padişaha muhbirlik yapma ihtiyacı duymuşlardır.

Abdülhamit zamanında yirmi üç ayrı merkezde görev yapan hafiye dört gruba ayrılmıştı. "**Tabaka-i bâlâ**" denilen birinci grup saray görevlileri içinde yer almakta, ikinci grup İstanbul ve taşrada bulunmakta, üçüncü grubu ise bu kişilerin emrinde görev yapan memurlar oluşturmaktaydı. Dördüncü gruptakiler; resmi görevi olmadığı halde çoğu zaman yalan yanlış bil-

gileri Saray'a telgraf göndererek jurnalleyen kişilerdi.

Jurnallerin yalan olduğu ortaya çıksa da imha edilmiyor, jurnalciye ceza verilmiyor, hatta duyarlılığından dolayı taltif ediliyordu. Bu durum jurnalciliğin salgın bir hastalık gibi yayılmasına neden oluyordu. Haset, kin, nefret, şahsi düşmanlık, makam kavgası gibi nedenlerle hazırlanan jurnaller, başta devlet adamları olmak üzere kabiliyetli birçok insanın istikbalini karartıyor ve hatalar jurnalcinin yanına kâr kalıyordu. Bu nedenle Manastırlı İ. Hakki hafiyeliği "*sıfat-ı lâine*" olarak nitelemişti.

Jurnalcilik bir dönem öyle bir hale geldi ki, jurnal sunmayan memurların sadakatinden şüphe edilmeye başlandı. Jurnal verenlerin rütbe ve makamla ödüllendirilmeleri, birçok kişinin aslı astarı olmayan jurnaller vermesine neden oldu. Böylece, "*İstanbul'un yarısı, diğer yarısını tecessüs eder hale geldi*". Abdülhamit, jurnalciliği ayıp ve kötü bir şey olarak görse de dönemin şartları gereği vazgeçmenin mümkün olmadığı düşüncesindeydi.

ABDÜLHAMİT'İN VEHMİNİN SONUCU

Hafiyeliğin Abdülhamit zamanında çok güçlenmesinde yaşadığı olayların ve vehimli kişiliğinin etkisi olmuştur. O, kendisinin vehimli olduğunu kabul etmemiş ve bunu "*merak*" olarak açıklamıştır. On bir yaşında iken annesinin vefatı sonrasında anne sevgisinden mahrum kalan Şehzade'nin çocukluğu, babası Abdülmecit'in de kendisine soğuk davranmasından dolayı yalnızlık içinde geçmişti. Hükümdarlık için uzak bir aday olduğundan, saray halkının ilgisinden de mahrum kalmıştı.

Abdülhamit, önce amcası Abdülaziz'in bir darbe ile tahttan indirilmesine ve daha sonra da suikast veya intihar mı olduğu hala tartışılan bir şekilde ölümüne şahit oldu. Kendisinden önce tahta çıkan kardeşi 5. Murat'ın

hükümdarlığı çok kısa sürdü. 5. Murat'ın tahttan indirilmesi sonucunda tahta geçen Abdülhamit, bundan sonra kardeşinin ve diğer şehzadelerin hükümdar yapılacağı endişesi ile yaşadı. Çırağan Baskını ve Scaliéri Aziz Bey Komitesi gibi darbe teşebbüsleri vehmini daha da artırdı. Katı merkezizetçi bir sistemi benimseyen Abdülhamit, Hafiyeye Teşkilatı'nı bunun bir parçası haline getirdi. Ülkenin her yerinden gelen jurnaller, Padişah için önemli bir bilgi kaynağı oluşturdu.

Abdülhamit'in vehimlerinin başında kendisine suikast düzenleneceği korkusu gelmekteydi. Bu nedenle basına "suikast" kelimesinin kullanımını yasaklayan bir emir bile vermişti. Gazeteler; suikastlara kurban giden Fransız Cumhurbaşkanı Carnot'un kalp sektesinden, Sırbistan Kralı Aleksandr ve Kraliçe Draga'nın hazımsızlıktan öldüğünü yazmaktaydı.

Padişahın bu korkusunu bilen hafiyelerin, çoğu zaman yalan ihbarlarda bulunduğu görülmektedir. Örneğin Terkos Su Şirketi, Yıldız sırtlarına borular döşemeye başladığında suikastçıların su borularından saraya girebilecekleri, bu yolla dinamit ve bombaların sokulabileceği ihbar edilmişti. Bazen de bir suçtan mahkûm olan kişiler uydurma hikâyelerle jurnal göndermekteydi.

Suikast ihbarlarının ödüllendirilmesi yurtdışındaki fırsatçıların da suikast jurnalleri vermesine neden olmuş; Avrupa hatta Amerika'dan pek çok kişi Osmanlı elçiliklerine ihbarlar yapmıştır. Yurtdışında kurgulanan ihbarlarda genellikle hep aynı senaryo aktararak suikast amacıyla bir komite kurulduğu ve suikastçıların İstanbul'a geldikleri belirtilmiştir.

2. Meşrutiyetin ilanından sonra teşkilatın önde gelenlerinden ünlü serhafiyelerin bir kısmı yurtdışına kaçmaya çalışırken yakalanarak yargılandı. Bazıları idama mahkûm edildi, bazıları da halk tarafından linç edildi.

İttihat ve Terakki'nin isteği üzerine Meclis-i Vükela, hafiyeliğin kaldırılmasını uygungörek Padişahın onayına sundu. Abdülhamit'in 31 Temmuz 1908 tarihli iradesi ile hafiyelik resmen son buldu.

MUHBİR İTTİHATÇILAR

31 Mart Olayı sonrasında Yıldız Sarayı'na giren İttihatçılar, Jurnal Dairesi'nde yüz binlerce jurnalle karşılaştılar. Journalleri inceleyen heyet, İttihatçılar ve kabinedeki birçok kişinin birbirleri için jurnal hazırladığını gördü. Mahmut Şevket Paşa'nın bu jurnallerin baba ile oğlunu birbirine düşman edebileceğini söylemesi, hafiyeliğin tam bir muhbirliğe ve karalamaya dönüştüğünü göstermektedir. Bunun üzerine jurnallerin yakılmasına karar verildi ve çok azı arşive gönderildi. Yakılmayan jurnallerin bir kısmı daha sonra Faiz Demiroğlu, Asaf Tugay ve M. Zeki Pakalın tarafından yayınlandı.

Hafiyelerin bir kısmı işinin ehli, ahlaklı ve dürüst iken, bazılarının para ve makam düşkünü olması jurnallerin içeriğini doğrudan etkilemiştir. Journallerdeki ifade tarzı çok ilginçtir. Bazı jurnallerde ihbar, uyarı ve bilgi verme haricinde nişan, rütbe ve para istenmekteydi. Örneğin Fehim Paşa bir arizasında, "**Velinimetim, pek parasız kaldım, Lütfen ve merhameten bana harçlık buyurmanızı istirham eylerim**" demektedir. Pek çok jurnal, para veya makam sahibi olmak isteyenlerin hoşlanmadığı kişiler hakkında uydurdukları iftiralarından oluşuyordu. Journallerin abartılı içeriğinden dolayı aydınlar ve eğitimli kişilerde hafiyeliğe karşı büyük bir nefret doğmuştu.

Bütün bu tedbirlere rağmen; Abdülhamit'e Yıldız Camii'nde bir Cuma namazı sonrası Ermeniler tarafından suikast girişiminde bulu-

nulması, İttihat ve Terakki'nin bu kadar tedbire rağmen başarıya ulaşması hafiyeliğin istihbarat problemini ortadan kaldırmadığını göstermektedir. Özellikle profesyonelce yapılması gereken bir işin herkesi muhbirliğe teşvik edecek bir yapıya dönüşmesi çok büyük bir yanlışlıktır. Bu yola başvuranların para ve makam beklentileri, hafiyeliğin zamanla bir iftira makinesine dönüşmesine neden olmuştur.

Bugün de yapılması gereken istihbarat faaliyetlerinin işin ehli kişiler tarafından yapılması, bir karakter ve ahlak zaafına dönüşmemesidir.

İnsanların komşunu bile ihbar etmeye teşvik edilmesi, herkesin birbirinden şüphe etmesine yol açmaktadır. Özellikle birçok kişinin kendisini eski komünist rejimlerde gördüğümüz gibi "**devlet**" yerine koyması, asılsız ihbarların patlamasına yol açmaktadır.

İmamların bile hafiyeliğe özendiği bir anlayışın dini, hukuki ve insani yönden çok

büyük problemlere neden olacağı açıktır. Bu yönüyle Bediüzzaman'ın Abdülhamit'e, Yıldız Sarayı'nı "**Zebaniler gibi hafiyeler yerine, rahmet melekleri olan âlimlerle doldur**" demesinin nedeni çok daha iyi anlaşılmaktadır.

Kaynaklar:

M. A. Beyhan, "II. Abdülhamit Döneminde Hafiyeye Teşkilatı ve Journaller", **İlmi Araştırmalar**, S. 8 (1999); E. Tekin, "Hafiyeye", **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 15; N. İpek Şeber, **Namlunun Ucundaki Padişah: II. Abdülhamid'e Karşı Düzenlenen Suikastlar**, **İÜ Türkiyat Mecmuası**, C.22 (2012); Manastırlı İ. Hakkı, "Casusluk, Hafiyelik Sıfat-ı Lâinesi", **Sırat-ı Müstakim**, C. 2, S. 44, 45 (R. 1325).

Hafiyelerin bir kısmı işinin ehli, ahlaklı ve dürüst iken, bazılarının para ve makam düşkünü olması jurnallerin içeriğini doğrudan etkilemiştir. Journallerdeki ifade tarzı çok ilginçtir. Bazı jurnallerde ihbar, uyarı ve bilgi verme haricinde nişan, rütbe ve para istenmekteydi.

TUBA HANDAN

KONUK YAZAR

ESİR KADINLAR İÇİN, DİĞER BÜTÜN KADINLARA SESLENİYORUM!

Kadın olmak geçmişten beri zayıflık olarak görüldü. İnsan olmanın gerektirdiği şekilde saygı göremedi kadınlar. Tüm donanımlarına rağmen, toplumda hak ettikleri yeri elde edemediler. Modern toplumlarda, önlerindeki engeller kaldırılmaya çalışılsa da, dünyanın birçok yerinde, onlar için aşındırıcı sert rüzgârlar var hâlâ.

Türkiye’de 4-5 yıl öncesine kadar kadınlar için ümit veren gelişmeler vardı. Ancak son yıllarda bu ümidi kıran, endişe verici olaylar yaşandı. Kadınlar, yüreklerini alev alev yakan ateşlerden kaçıramadılar. İster gazeteci, ister akademisyen veya ev hanımı olsun fark etmedi. Suçsuz yere acı çektiler.

KÖTÜLÜĞÜN ÇITASI

Yazar Bülent Korucu, “Kötülüğün çitası yükseldi” (20 Kasım 2015) başlıklı bir yazı kaleme almıştı. Bu yazısından beri yaşanan olayları gözden geçirdiğimizde, kötülüğe herhangi bir çitanın konulmadığı, sınırsız öfke, sınırsız zulüm ile karşı karşıya bırakıldığımızı görüyoruz. Sözgelimi, bu yazıyı yazar Bülent Korucu’nun evi, polislerce basılmış, yapılan aramada bulunamayınca, akıl dışı bir tasarrufla onun yerine eşi götürülmüş, çocuklarına da, “Babanız gelmezse, annenizi göremezsiniz” denmişti. Bu şekilde yüzlerce kadın, eşlerinin yerine cezaevlerini doldurdu. Bir kadını, bir anneyi, eşine duyulan öfke nedeniyle pervasızca alıp götürmek, haksızlığı bile bile yapmak, çocuklarının başında olması gereken masum bir kadına karşı insan olmaktan vazgeçmek... Kötülüğün çitası şimdi nerede?

YENİ TÜRKİYE’DE MANZARA

Uzun bir süredir kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin önlenemeyen şekilde çoğaldığı, bunların sıradan vakalar arasına girdiği, kadının kocasına bağlı olarak yüceltildiği ya da kocasına bağlı olarak alçaltıldığı, gözaltına alındığı, tutuklandığı yeni bir Türkiye burası. Kadının kendi başına bir birey sayılmadığı Türkiye. Kadınlar, yıllarca süren, nice mücadeleler sonucunda kariyer yapsalar da, onların makamlarından alınmaları ve tutuklanmaları bir saate sığdırılacak kadar kolay oldu. Kimler yoktu ki tutuklananlar arasında: Rektör ve akademisyenler, kalemi kuvvetli tanınmış yazarlar, milletvekilleri, yargıçlar, yüksek yargıçlar öğretmenler, okuyan çocuklara katkı olsun diye sarma yapan, börek açan, mantı büken ev hanımları, 75’lik teyzeler, öğrenci kızlar, yeni doğum yapmış anneler...

ZULME MARUZ KADINLAR

Sevgili Peygamberimiz, hayatı boyunca söz ve davranışları ile ve son olarak veda hutbesinde, kadınların Allah’ın emanetleri olduğunu önemle ifade etse de, kıymeti yüksek emanetler, erkeklerin kendi dünyalarında oluşturdukları acımasız savaşlar içerisinde hırpalanıyor.

Bir zamanlar kız çocukları babaları tarafından sadece kız oldukları için diri diri toprağa gömüldüler. İçlerine şeytan girdi denerek, diri diri ateşe atıldılar. Kadına yönelik bu zulümler, zaman ve zemin değişse de, hız kesmedi hiç. Önlenmesi için cılız sayılacak gayretler de işe yaramıyor maalesef.

Bir kadını, bir anneyi, eşine duyulan öfke nedeniyle pervasızca alıp götürmek, haksızlığı bile bile yapmak, çocuklarının başında olması gereken masum bir kadına karşı insan olmaktan vazgeçmek... Kötülüğün çıtası şimdi nerede?

Özgür kadınlar, haksız ve hukuksuz olduğu açıkça ortada olan ve insanlık onuru ile bağdaşmayan bu muamelelere karşı güçlü bir ses çıkarmalı. Yardım nidaları her yerden duyulan hemcinslerinin hürriyete kavuşmalarında kutlu gönüllüler olmalı.

BEBEKLERİNDEN AYRILDILAR

Kadınlar, polis baskınları ile sabah gün aydınlanmadan, çocuklarının gözleri önünde kelepçelenecek götürüldüler. Bazı kadınlar cezaevinde olan eşlerini ziyarete geldiğinde kucaklarındaki yeni doğmuş bebeklerle alıkonuldular. Bazı kadınlar ise, yeni bir iş ararken, çocuklarına haber vermeden, gözaltına alındılar. Hatta dışarıda, araçta bekleyen biri down sendromlu beş çocuğunun, gözyaşları içinde yapayalnız kalmalarına aldırış edilmeksizin bir hapisteki kocasını ziyarete gelen bir kadın cezaevinde tutuldu.

Bebeği ile alınan annenin, bebeği için yedek kıyafet ve bez almasına dahi müsaade etmediler. Bebeğine anne sütü veren kadınlar, bebeklerinden ayrılarak gözaltına alınıp, uzak şehirlere ifade vermek üzere götürüldüler. Yakınları tarafından emzirmeleri için getirilen bebekleri ile günlerce görüştürülmediler. Cezaevinde, karnındaki ikiz bebeklerini kaybetti bir anne. Doğum yapmasına sayılı günleri kalan kadınlar, cezaevlerinin herkesçe bilinen olumsuz koşullarına rağmen tutuklandılar.

Kalabalık koğuşlara bırakıldılar. Hastanede doğum yapan kadınlar, doğumhanenin kapısında, gözaltına alınmak ve akabinde cezaevine götürülmek amacıyla polislerce beklendiler. Kapı önündeki polis ve cezaevi tehdidi altında, sağlıkları açısından, riskli bir şekilde çocuklarını doğurdular. Doğumun üzerinden henüz bir saat dahi geçmeden, yardım almadan doğrularak oturması mümkün olmayan lohusa kadınlar, ellerine takılan kelepçelerle hastaneden çıkarıldılar. İkiz doğum yapan, bebeği yoğun bakıma alınan anneler, bebeklerini geride bırakma acısı ile için için ağladılar.

ÇOCUKLARIN TRAVMASI

Birçoğunun eşleri cezaevine alınmıştı zaten. 9 ay bebeğinin doğmasını endişeler içinde bekleyen anneler, bebeklerine kavuşma sevincini yaşayamadılar. Süt kuzuları ise, onları karınlarında taşıyan meleklerinin kokusunu duymadılar. Kimi çocuklar, çocuk esirgeme kurumlarına alınarak cezalandırılmış oldular. Kimisi, ruh sağlığı yerinde olmayan ya da çocuk psikolojisinden anlamayan birilerine bırakılarak, şiddetin her türüsüne maruz kaldılar. Anne ve babaları alınan bazı çocukların akrabaları, kendilerine ulaşılmasına imkân tanımadılar. Komşuların kimi, devlet otoritesinden duyduğu korkuyla, kimisi de, insanlığını yitirip, çocukları da, anne ve babaları gibi terörist görerek, onlara sahip çıkmadılar. Küçük yaştaki çocuklar, uzun süre evlerinde perişan hallerde beklediler.

12-13 yaşındaki çocuklar, 4-5 yaşlarındaki kardeşlerine haftalarca, yalnız baktılar. İşten atılan anne ve babaların mal varlıkları ve bankadaki paralarına, geride kalan çocuklar "Ne yer ne içer?" diye düşünmeden el koydular. Lise giriş veya üniversite sınavlarına hazırlanmakta olan çocuklar, maddi ve manevi yoksunluklarla motivasyon kaybı yaşadılar. Sınavda başarılı olma ümitleri tükendi. Kimisi küçük yaşına rağmen okul ve sınavlarını unutarak kardeşlerine ekmek getirme derdine düştü. Okul arkadaşları ya da öğretmenleri, cezaevinde olan anne ve babalarından bahisler açarak, onlara da terörist demekte beis görmediler. Nezarethane ve cezaevi süreçlerinde bazı kadınlar tacize maruz kaldı. Polislerden bazıları, sorgu sırasında işkence yaptığı erkeklere, eşleri ve kızlarından bahisle, onlara tecavüz edeceklerini söyleyerek ve hatta sorgu odasına getirterek, kadınları kirli metotlarına alet ettiler.

Tüm yaşatılanlar, kadınlara insan olduklarını unutturacak cinstendi. Bu tasarrufları yapanların, kadını insan yerine koymayan, seviyesiz, hastalıklı zihinlere sahip oldukları, acı bir gerçektir.

İŞKENCEDİR, SOYKIRIMDIR

Uzun uzun anlattığımız bu olaylar, maalesef bütününde küçük örnekler. Annelerin, yavrularının güven içinde olduklarını, temel ihtiyaçlarının karşılandığını bilmelerine, çocuklarında annelerinin şefkatli sesini duymaya, "Anne!" der demez yanında olduğunu görmelerine şiddetle ihtiyaçları varken, kaçma şüphesi bulunmayan sabit ikametgâh sahibi, haklarında kesin ve inandırıcı tek bir delil dahi bulunmayan, doğumdan yenice çıkmış annelerin gözaltına alınması, tutuklanması en hafif tabirle işkencedir. Şuursuz haldeyken dahi ağızları annelerinden gelecek sütü bulma çabasında olan tazecik bebekler aç bırakılıyorsa, bunun adı, soykırımdır.

HAKSIZ YERE ACILAR ÇEKMESİNLER

Bir kadın olarak, bu yıl kutlanacak olan 8 Mart Dünya Kadınlar Gün'ünün, dünya üzerindeki, tüm kadınların, bir daha haksız yere acılar çekmemesi için, atılacak güçlü adımlarla, anlamlı kılınmasını istiyorum.

Savaşların yaşandığı bölgelerde çocukları ile hayatta kalmaya çalışan kadınlar, maddi yoksunluklar nedeniyle aç biilaç kalan kadınlar, düşük ücretlerle ağır işlerde çalıştırılan kadınlar, liyakatine rağmen, iş dünyasında yolu kapatılan kadınlar, tek başına hasta çocuklarını büyüten kadınlar, tutuklanan kadınlar... Her biri, dünyanın daha yaşanılabilir bir yer olmasına katkı sunabilecek nitelikteki kıymetli duyguları yitirilen, ümitleri tükenen, yaşam enerjisi kaybolan kadınlar.

Çaresizlik içinde ciddi sorunlarla baş etmeye çalışan Dünyadaki her bir kadının hikayesine ayrı ayrı eğilmek, gözyaşlarını silmek gerekir.

Ama özellikle 15 Temmuz'dan bu yana cezaevlerinde olan, tek kişilik hücrelerde aylarca tutulan, dış dünyadakilerce adeta unutulmuş kadınları hücrelerinden çıkarmak ve onları unutmadığımızı, unutmayacağımızı söylemek istiyorum.

NESİBE ÖZER'İ TANIR MISINIZ?

Cezaevinde tek kişilik hücrede tutulan bir kadın var ki, Türkiye'nin nasıl bir karanlığa yol aldığını tek başına göstermeye yeter. O kadın, Nesibe Özer. HSYK İkinci Daire'nin eski başkanı olan bu değerli hukukçu, terörist damgası ile hücreye konuldu.

Yıllarca Bakırköy adliyesinde ağır ceza mahkemesi başkanlığı yaptı. HSYK'nın önceki seçimlerinde hâkim ve savcılarının yarısından fazlasının oyu ile HSYK'ya üye olarak seçildi. Kendisinden önce HSYK üyesi olanlarla uğraşmak yerine, hâkim ve savcılarının, mesleklerini ifa ederken ideal bir şekilde çalışmalarına katkıda bulunmak için ciddi gayretler gösterdi. Birçok adliyeyi, görevi süresince ziyaret ederek, hâkim ve savcılarının sorunlarını dinledi. Onlara meslek büyükleri olarak moral verdi.

Ne yazık ki, kendisinden sonra göreve gelen HSYK üyeleri, teamüllerin aksine, onu çocuk mahkemesi hâkimi olarak görevlendirdiler. 15 Temmuz sonrasında da, daha önceden oluşturdukları listeye ekleyerek, gözaltına aldılar. Bununla da yetinmeyerek, tecride mahkûm ettiler. Ülkesine bu kadar hizmet eden, hukukun üstünlüğü tek gayesi olan, tecrübeli, önemli bir hukuk kariyeri olan bir yargıç, hukuksuzca ve insafsızca kendi sesinden başka bir

ses duyamayacağı bir cezaevi hücresine nasıl konulabilir? Yargı camiasının yüz akı olan bu değerli yargıç hücreye koyanlar nasıl bir kin ve nefretle böyle bir haksızlığın içine girebilmektedirler? Bu kararı alanlar hala nasıl biz hukukçuyuz diyebiliyorlar?

EY KADINLAR...

Bir kadın olarak, bu yıl kutlanacak 8 Mart'ın, dünya üzerindeki tüm kadınların bir daha haksız yere acılar çekmemesi için atılacak güçlü adımlarla anlamlı kılınmasını istiyorum. Buna, cezaevlerine haksızca konulan kadınları, özgürlüklerine kavuşturmakla başlamalıyız. O zaman, kadınlar günü hakkıyla kutlanır ve kadın olmanın onuru, hoş bir esinti olarak ruhlarda hissedilir...

İnsana saygı duyan, bebek ve çocuklara kayıtsız kalamayan latif varlıklara, tüm kadınlara sesleniyorum: Belki son günlerde ülkemizin insanları burunlarına koklatılan eterlerin etkisine girmiş, uykudan uyanamıyor olabilirler. Onların uyanmalarını beklersek zaten iş işten geçmiş olacaktır. Geçmişte kendisine işkence edilen çocuk ve kadınlara bugün el uzatmamız ne yazık ki mümkün değil. Fakat hâlâ yapabileceğimiz bir şeyler var bugünün çocuklarına. Minicik kalplere sarılabilir, annelerine kavuşturma gayreti göstererek, değerli varlıklarınızla katkıda bulunabilirsiniz...

Yargı camiasının yüz akı olan bir yargıç hücreye koyanlar nasıl bir kin ve nefretle böyle bir haksızlığın içine girebilmektedirler?

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

BUNDESLİGA'DA 'TAYFUN' ESECEK

Türkiye, 'gurbetçi futbolcu' kavramıyla 1980'li yıllarda tanıştı. Erdal Keser Borussia Dortmund'da, İlyas Tüfekçi Stuttgart'ta, Uğur Tütüneker Bayern Münih'te, Erhan Önan Standart Liege takımlarında top koşturan ilk gurbetçi futbolculardı. Bu isimlerin yolu futbollarının olgunluk çağında, yani 1980'li yıllarda Türkiye'ye uğrayacaktı. Sağlam altyapı ve Avrupaî futbol mantalitesinden dolayı kısa sürede oynadıkları futbolla ligimizin yıldızları arasında yer buldular.

Bu isimlerden sonra, gurbetçi futbolculardan yolu Türkiye'ye düşen çok oldu. Ancak birçoğu hayal kırıklığı ile geri döndü. 1990'lı yılların ortasında gurbetten sılaya gelen Tayfun Korkut ve Erol Bulut, gurbetçi futbolcuların yeniden gündemimize girmesini sağladı. Fenerbahçe formasını giyen Korkut ve Bulut, uzun süre Türk futboluna hizmet ettiler. Pek çok oyuncunun örnek aldığı futbolcular oldular. Türkiye'de gurbetçi futbolcuların yeniden gündeme girmesini sağlayan Tayfun Korkut, şimdi Bundesliga'nın köklü ekiplerinden Bayer Leverkusen'in teknik patronluğunu üstlendi.

STUTTGART'TAN İSTANBUL'A

2 Nisan 1974'te Stuttgart yakınlarındaki Ostfeldern şehrinde doğan Tayfun Korkut, meşin yuvarlakla henüz 6 yaşındayken tanıştı. 12 yaşında Stuttgart Kickers takımının seçmelerini kazanan Korkut, futbol kariyerin en önemli durağına gelmiş bulunuyordu. Stuttgart Kickers'in altyapısında futbol serüveni başlamıştı. 13 Ağustos 1994'te Almanya Kupası maçında Freiburg'a karşı son 15 dakikada oyuna dâhil

olarak ilk resmi maçına çıktı. 3. Lig'de mücadele eden Stuttgart Kickers formasını resmi lig maçında ilk kez 25 Eylül 1994'te SSV Ulm 1846 karşılaşmasında giyen Tayfun Korkut, hırsıyla dikkat çekiyordu.

Stuttgart Kickers, Tayfun Korkut'un Bundesliga'ya veya başka bir lige transfer olmasını bekliyordu. Kulübün Jürgen Klinsmann ve Fredi Bobic'ten sonra futbola kazandıracağı yeni isim olarak ön plana çıkmıştı. 1995'te Fenerbahçe'nin kadrosuna kattığı Tayfun Korkut için, Türk futbol kamuoyu "Fenerbahçe 3. ligden oyuncu aldı" diyecekti. Ancak sezon sonunda Brezilyalı Perreira yönetiminde şampiyonluğa ulaşan Fenerbahçe'de başarıdaki en büyük katkılardan biri Tayfun'a aitti. Sağ ayaklı olmasına rağmen sol kanattan içe kat edip yaptığı ters ortalarla rakip defansı darma duman ediyordu. Uzaktan sert ve isabetli şutlar çekiyordu. Özgüveniyle, öne çıkmıştı.

İSPANYA'DA TUTUNAMADI

5 yıllık Fenerbahçe macerasını 2000'de nok-

talayıp İspanya'da Real Sociedad yolunu tutan Korkut, ilk sezonunda takımın değişmezi olmuştu. Sonraki sezonlarda yedek kulübesine demir atınca, Real Sociedad'dan ayrılıp 1 yıl Espanyol formasını giydi. 2004'te tekrar Türkiye'ye döndüğünde bu kez takımı Beşiktaş'tı. Yaşadığı sakatlıklardan dolayı eski formundan uzak olan Korkut, yeniden yedek kulübesine döndü. Futbolu bıraktığı 2005-06 sezonunda Gençlerbirliği'ne transfer olan Tayfun Korkut, 13 maçta forma buldu ve sezonun bitmesiyle kariyerini noktaladı. 32 yaşında futbola veda eden Tayfun Korkut'un bu kararını almasında yaşadığı sakatlıklar etkili olmuştu. A Milli Takım formasını 42 maçta giyen Tayfun Korkut'un yıkıldığı an ise 2002 Dünya Kupası kadrosundan son anda çıkartılması olmuştu.

HOCALIĞA MİLLİ TAKIM'DA BAŞLADI

Köln Spor Akademisi'ni bitirip antrenörlük diplomasını alan Tayfun Korkut'un eşofmanlı günleri A Milli Takım'da Abdullah Avcı'nın yardımcılığı ile başladı. 1,5 yıl Avcı'nın yardımcılığını yapan Tayfun Korkut, 31 Aralık 2013'te Bundesliga takımlarından Hannover 96'ya teknik direktör oldu. Özcan Arkoç'tan sonra Bundesliga'da teknik direktörlük yapan ikinci Türk olarak tarihe geçen Korkut, 48 maçta saha kenarında görev yaptı. Nisan 2015'te Hannover 96'dan ayrılan Tayfun, 17 Haziran 2016'da 2. Lig takımlarından FC Kaiserslautern ile anlaştı. 17 maç sonunda kendi isteğiyle Aralık 2016'da görevi bıraktı.

Tayfun Korkut, Leverkusen'in Borussia Dortmund'a 6-2 yenilmesi sonrası görevine son verilen Roger Schmidt'in yerine geldi. Şimdilik kontratı sezon sonuna kadar. Leverkusen'in Genel Müdürü Michael Schade, Tayfun Korkut için "Hedeflerimize ulaşma çabamıza yeni bir ivme kazandırmak istedik. Deneyimli bir antrenör bulmaktan memnuniyet duyuyoruz" sözlerini kullandı. Sportif Direktör Rudi Völler ise, Korkut ile uzun süreli çalışma opsiyonunu da olasılık dışı bırakmadıklarını ifade ederek "Her şey mümkün. Bu kendisi için bir fırsat, aynı zamanda bizim için de. Diğer çözümleri düşünme şansımız var. Ancak Korkut'un istekli olduğunu ve elinden gelen her şeyi yapacağını biliyorum" diye konuştu.

GURBETÇİ TEKNİK ADAMLAR DÖNEMİ

Bayer Leverkusen'in çiçeği burnundaki teknik patronu Tayfun Korkut, görev almaktan mutlu olduğunu ifade edip, "Bayer Leverkusen'i sezon sonunda kendine yakışır bir sırada bitirmesi ve Avrupa hedefine ulaşması yolunda birkaç hafta içerisinde ivme kazandırmayı umuyoruz" diye konuştu.

Özcan Arkoç, 1977-78 sezonunda Hamburg'u çalıştırarak Bundesliga'da takım çalıştıran ilk Türk olmuştu. Tayfun Korkut, Hannover 96 günleriyle görev yapma süresi olarak Arkoç'u geride bıraktı. Korkut'un başarısı ardından gelen Türk kökenli teknik adamların da yolunu açmış olacak. Gurbetçi futbolcu döneminden sonra gurbetçi teknik adamlar dönemi de böylece başlamış olacak.

Korkut'un başarısı, ardından gelen Türk kökenli teknik adamların da yolunu açmış olacak. Gurbetçi futbolcu döneminden sonra gurbetçi teknik adamlar dönemi de böylece başlamış olacak.

BAL GİBİ GİZLİ ŞEKERİNİZ VAR!

Çabuk acıkmalar, açlığı tahammülsüzlük, tatlıya düşkünlük, sık sık tatlı krizine girme, göbek çevresinde artış ve giderek kilo alma gibi şikâyetleriniz var mı? Yemekleri hızlı ve çok miktarda mı yiyorsunuz? Sizde "insülin direnci" ya da "reaktif hipoglisemi" olabilir. Halkımızın deyimiyile: gizli şeker!

İnsülinin yokluğu da çokluğu da sorun. Yokken Tip 1 diyabet", çokken Tip 2 diyabet oluyorsunuz. Sağlıklı olmak için ortayı bulmak zorundasınız. İnsülin salınımının erken safhası, yemek yedikten 5-7 dakika sonrasına denk gelir. Bu safha tokluk kan şekerinin normal değer olan 140 mg/dl'nin altında tutulması için gereklidir. İnsülin salınımının ikinci safhası ise açlık kan şekerini kontrol etmektedir. İnsülin direnci gelişen kişilerde, ilk olarak bu birinci safhadaki insülin salınımı bozulur. Tokluk kan şekeri 140'ın üzerinde seyretmeye başlar. Buna "glikoz intoleransı" ya da daha anlaşılır bir ifadeyle "gizli şeker" denir. Tokluk kan şekeri 140'ın üzerinde seyretmeye başlayınca, insülin salınımının ikinci safhası da bozulur, yani normalde gerektiğinden daha fazla insülin salgılanmaya başlar. Yemek sonrası kan şekeri düşmeye başlar; 50-60 mg/dl seviyelerine inebilir. Bu duruma, adını sıkça duyduğunuz Reaktif Hipoglisemi deniyor.

YAĞLANMA HASTALIK HABERCİSİ

Hipoglisemi atakları, dengeli bir diyet programı ile kontrol altına alınmazsa aşırı kilo alımı meydana gelir. Yağ dokusu arttıkça insülin direnci de artar. Tipik olarak, yağlanma karın bölgesinde daha belirgindir. 'Elma tipi' yağlanma denilen bu durumda kalp-damar hastalıkları riski oldukça yüksektir.

TATLI KRİZLERİ

Sağlıklı insanlarda normal öğün aralığı 4-5 saattir. İnsülin direnci olanlarda, kan şekerinin düşmesinden dolayı, 2-3 saat içinde acıkma hissi ortaya çıkar. Sinirlilik, tahammülsüzlük ve baş ağrısı ortaya çıkabilir. Öğle yemeği vakti geldiğinde, kişi aşırı acıktığından dolayı, hızlı ve kontrolsüz bir şekilde yemek yer. Aynı kısır döngü başlar, kan şekeri önce hızla yükselir, sonra tekrar düşer. Aşırı tatlı yeme isteği ortaya çıkar. İşte bu tatlı yeme krizleri diyabetin habercisidir.

DİYABETLİ SAYIMIZ 7 MİLYONU AŞTI

Yapılan araştırmalara göre dünyada 400 milyonun üzerinde diyabet hastası var. Türkiye'de ise 7 bu rakam milyondan fazla. Hastalığın en çok görüldüğü ilk üç ülke Çin, Hindistan ve ABD olurken, Türkiye hastalığın artış hızının en yüksek olduğu ülkelerden biri olarak dikkat çekiyor. Uzmanlar kandaki insülin maddesinin azlığından dolayı şekerin kanda yükselmesi sonucu ortaya çıkan diyabet hastalığının, zaman içerisinde sinir sistemi başta olmak üzere kalp ve damar hastalıklarına yol açtığını belirtiyor. Halk arasında şeker diye de bilinen hastalığın tedavisinde son yıllarda büyük aşama alındı.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam |

info@Tr724.com

E-gazete | Egazete@Tr724.com